

EVLİLİK UYUMU VE DİNDARLIK

Ahmet Rifat GEÇİOĞLU

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-420-0

Kitap Adı

Evlilik Uyumu ve Dindarlık

Yazar

Ahmet Rifat GEÇİOĞLU

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kapak Tasarımı

Yusuf EMRE

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

Bisac Code

RELO37000

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Tarihî ve toplumsal bağlamda birçok farklı şekilde ortaya çıkan evlilik ve aile kurumu, din ile olan münasebetini her dönemde istikrarlı bir şekilde sürdürmüştür. Dinler, ortaya koydukları kurallar vasıtasıyla evlilik yaşantısına şekil vermişler, eşler ve aile fertleri arasındaki bağın pekişmesinde önemli rol oynamışlardır. Diğer taraftan modernleşme ve sanayileşme hareketleriyle birlikte evliliğin kutsalla olan ilişkisinde bazı kırılmalar yaşanmış, bu durum evliliğin oluşması, sürdürülmesi ve kalitesinde birtakım problemleri beraberinde getirmiştir.

Evlilik uyumu ve dindarlık ilişkisini ele aldığımız çalışmamızın Giriş bölümünde araştırmanın konusu, amacı, önemi, sayıtları, sınırlılıkları ve araştırmada cevap aranan sorulara yer verilmiş, araştırmada öne çıkan kavramların tanımı yapılmıştır.

İkinci bölümde din, dindarlık, evlilik ve ailenin kavramsal açıdan çözümlemesi yapılmış, ayrıca evliliğin niteliğini ölçmede öne çıkan kavramların, anlamsal bir netliğe ulaşması amacıyla, birbirine benzeyen ve birbirinden ayrılan yönleri ele alınmıştır.

Üçüncü bölümde, öncelikle Türk-İslâm geleneğinde evlilik ve ailenin geçirdiği serencam ortaya konmaya çalışılmış, ardından özellikle modernleşme ve sanayileşme ile birlikte küresel düzlemde evlilik ve aile yaşantısı bağlamında gerçekleşen köklü değişimler tahlil edilmiştir.

Dördüncü bölümde, evlilik ve aile interdisipliner bir çalışma alanı olarak ele alınmış, söz konusu iki kavram psikoloji ve din açısından incelenmiştir.

Beşinci bölümde dinî yaşayış ve evlilik uyumu arasındaki ilişkiler üzerinde durulmuş, Türkiye’de ve yurt dışında evlilik uyumu ve dindarlık ilişkisi üzerine yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Altıncı bölümde araştırmanın yöntemi, modeli, evreni ve örnekleme ifade edilmiş, araştırmada kullanılan değişkenler ve ölçekler ile veri toplama ve analiz süreci hakkında bilgi verilmiştir.

Yedinci bölümde, toplanan veriler üzerinden yapılan analizler sonucunda ulaşılan bulgular sunulmuş, sekizinci bölümde bu bulgular ilgili literatür bağlamında tartışılmış ve yorumlanmış, dokuzuncu bölümde ise çalışmanın sonuçlarına ve gelecekte yapılacak çalışmalar için sunulan önerilere yer verilmiştir.

Bu zorlu süreçte desteğini esirgemeyen ve çalışma motivasyonumu diri tutan kıymetli hocam Prof. Dr. Hasan KAYIKLIK’a, çalışmanın hem teorik

hem de uygulama boyutunda fikir ve önerilerinden istifade ettiğim değerli hocam Prof. Dr. Asım YAPICI'ya, verilerin analizinde kıymetli bilgilerine ve tecrübelerine başvurduğum, yardım talebimi hiçbir zaman geri çevirmeyen değerli hocam Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY'a en içten teşekkürlerimi sunuyorum

Çalışmanın gözden geçirilme sürecinde, kendi çalışma zamanlarından feragat ederek yardıma koşan değerli meslektaşlarım ve mesai arkadaşlarım Yusuf EMRE, Ali KOÇAK ve Nesibe ESEN'e, uzaklarda olsa da desteğini ve dualarını derinden hissettiğim sevgili dostum Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÖNER'e, araştırmada kullanılan hadislerin tespitinde yardımcı olan Rıdvan YARBA'ya, çalışmamla ilgili karşılaştığı kaynakları benimle paylaşan Ahmet BEKEN'e teşekkürü bir borç biliyorum.

Bu uzun ve zorlu maratonda, zamanlarından çaldığım, anlayış ve hoşgörülerine sığındığım, en büyük destekçilerim eşim Şeyma GEÇİOĞLU'na ve oğlum Muhammed Ali GEÇİOĞLU'na minnetlerimi sunuyorum.

Maddî ve manevî desteklerini her zaman hissettiğim Anneme ve Babama, anketlerin uygulanmasında yardımlarına başvurduğum Ablama ve Uğur Abim'e, isimlerini burada zikredemediğim herkese sonsuz teşekkür ediyorum.

Ahmet Rifat GEÇİOĞLU

İthaf...

*Hayatıma anlam katan eşime,
Dünyaya gözlerini açamadan aramızdan ayrılan Muhammed Emin'e
Varlığıyla kardeşinin acısını unutturan Muhammed Ali'ye*

KISALTMALAR LİSTESİ

AAKB	: Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı
ABEMD	: Anne-Baba Evliliğine Ait Mutluluk Düzeyi
ASAGEM	: Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
ASPB	: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
bkz.	: bakınız
EDCO	: Evlilik dışı cinselliği onaylama
EDCT	: Evlilik dışı cinsel tecrübe
EÖCO	: Evlilik öncesi cinselliği onaylama
EÖCT	: Evlilik öncesi cinsel tecrübe
GEAE	: Geliri eşinden az olan erkekler
GEAK	: Geliri eşinden az olan kadınlar
GEFE	: Geliri eşinden fazla olan erkekler
GEFK	: Geliri eşinden fazla olan kadınlar
TAYA	: Türkiye Aile Yapısı Araştırması
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNSD	: The United Nations Statistics Division
USBC	: United States Bureau of the Census

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Türkiye’de 2001-2016 Yılları Arasında Gerçekleştirilen Evlilikler, Kaba Evlenme Hızları ve Ortalama İlk Evlenme Yaşı.....	85
Tablo 2. Türkiye’de 2001-2016 Yılları Arasında Gerçekleşen Boşanmalar ve Kaba Boşanma Hızları.....	88
Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri.....	189
Tablo 4. Dindarlık ve Dindarlığın Alt Boyutları ile Evlilik Uyumu ve Evlilik Uyumunun Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler İçin Yapılan Pearson Moment ve Spearman Rho Korelasyon Analizi Sonuçları	199
Tablo 5. Evlilik Uyumu ve Evlilikte Dinin Etkisini Hissetmeye Dair Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	201
Tablo 6. Evlilik Uyumu ve Evlilikte Dinin Etkisini Hissetmeyle İlgili Değişkenler Arasındaki İlişkiye Ait Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	202
Tablo 7. Evlilik Uyumu ve Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlgili Değişkenlere Dair Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri.....	203
Tablo 8. Evlilik Uyumu ve Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlgili Değişkenler Arasındaki İlişkiye Ait Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	203
Tablo 9. Dindarlık ve Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlgili Değişkenlere Dair Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	204
Tablo 10. Dindarlık ve Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlgili Değişkenler Arasındaki İlişkiye Ait Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları	205
Tablo 11. Evlilik Uyumu ve Eşe Yapılan Yüklemelere Ait Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	206
Tablo 12. Evlilik Uyumu ve Eşe Yapılan Yüklemelere Ait Değişkenler Arasındaki İlişkiye Dair Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	207
Tablo 13. Dindarlık ve Eşe Dair Yüklemelere Ait Değişkenlere İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	209

Tablo 14. Dindarlık ve Eşe Dair Yüklemelemlerle İlgili Değişkenler Arasındaki İlişkiye Ait Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	210
Tablo 15. Evlilik Uyumu ve Akrabalık İlişkileriyle İlgili Değişkenlere Dair Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	211
Tablo 16. Evlilik Uyumu ve Akrabalık İlişkilerine Ait Değişkenler Arasındaki İlişkiye Dair Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	211
Tablo 17. Dindarlık ve Akrabalık İlişkileriyle İlgili Değişkenlere Dair Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Korelasyon Değerleri	212
Tablo 18. Dindarlık ve Akrabalık İlişkileriyle İlgili Değişkenler Arasındaki İlişkiye Dair Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları.....	213
Tablo 19. Cinsiyete Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık Puanlarına İlişkin Tek Faktörlü MANOVA Sonuçları	214
Tablo 20. İlk Evlilik Olup Olmama Durumuna Göre Evlilik Uyumu Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	215
Tablo 21. İlk Evlilik Olup Olmama Durumuna Göre Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	215
Tablo 22. Evlenme Tarzına Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık Puanlarına İlişkin Tek Faktörlü MANOVA Sonuçları.....	216
Tablo 23 Nikâh Durumuna Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık Puanlarına İlişkin Tek Faktörlü MANOVA Sonuçları.....	217
Tablo 24. Evlilik Yaşına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	218
Tablo 25. Evlilik Yaşına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	218
Tablo 26. Evlilik Yaşına Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	219
Tablo 27. Evlilik Yaşına Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	219
Tablo 28. Eşle Yaş Farkına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	219
Tablo 29. Eşle Yaş Farkına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	220

Tablo 30. Eşle Yaş Farkına Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	220
Tablo 31. Eşle Yaş Farkına Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	220
Tablo 32. Evlilik Sürelerine Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Faktörlü MANOVA Sonuçları.....	221
Tablo 33. Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	222
Tablo 34. Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	223
Tablo 35. Çocuk Sayısına Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	223
Tablo 36. Çocuk Sayısına Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	223
Tablo 37. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	224
Tablo 38. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	224
Tablo 39. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	225
Tablo 40. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	225
Tablo 41. Kadın ve Erkeğin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	226
Tablo 42. Kadın ve Erkeğin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	226
Tablo 43. Kadınların Çalışma Durumuna Göre Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi).....	226
Tablo 44. Eşin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları (Bağımsız Gruplar t Testi).....	227
Tablo 45. Kadın ve Erkeğin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	227
Tablo 46. Kadın ve Erkeğin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	228

Tablo 47. Erkeklerin Eşlerinin Çalışma Durumuna Göre Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	228
Tablo 48. Kadın ve Erkeğin Gelirinin Eşlerinden Fazla Olup Olmama Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	229
Tablo 49. Kadın ve Erkeğin Gelirinin Eşlerinden Fazla Olup Olmama Durumuna Göre Evlilik Uyumuna İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları.....	229
Tablo 50. Kadınlarda Eşe Göre Gelir Durumuna Ait Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	230
Tablo 51. Erkeklerde Eşe Göre Gelir Durumuna Ait Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	230
Tablo 52. Evlilik Öncesi Cinsel Tecrübe Yaşama Durumuna Göre Evlilik Uyum Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	230
Tablo 53. Evlilik Öncesi Cinsel Tecrübe Yaşama Durumuna Göre Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	231
Tablo 54. Evlilik Öncesi Cinselliği Onaylama Durumuna Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	231
Tablo 55. Evlilik Öncesi Cinselliği Onaylama Durumuna Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları	232
Tablo 56. Evlilik Dışı Cinsel Tecrübe Yaşama Durumuna Göre Evlilik Uyum Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	232
Tablo 57. Evlilik Dışı Cinsel Tecrübe Yaşama Durumuna Göre Dindarlık Analizi (Bağımsız Gruplar t Testi)	233
Tablo 58. Evlilik Dışı Cinselliği Onaylama Durumuna Göre Dindarlığa İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	233
Tablo 59. Evlilik Dışı Cinselliği Onaylama Durumuna Göre Dindarlığa İlişkin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları	234
Tablo 60. Anne-Baba Evliliğine Ait Mutluluk Düzeyinin Evlilik Uyum ve Dindarlıkla İlişkisi İçin Yapılan Pearson Moment Korelasyon Analizi Sonuçları	234

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Evlilik uyumu-dindarlık ilişkisine dair araştırma modeli	188
--	-----

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	lii
Kısaltmalar Listesi.....	vi
Tablolar Listesi.....	vii
Şekiller Listesi.....	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Araştırmada Cevap Aranılan Sorular.....	5
1.4. Araştırmanın Önemi.....	8
1.5. Araştırmanın Sayıltıları	9
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	9
1.7. Tanımlar	10
2. KAVRAMSAL ÇÖZÜMLEME.....	11
2.1. Din ve Dindarlığın Tanımlanması.....	11
2.2. Evliliğin Tanımlanması	13
2.3. Ailenin Tanımlanması.....	20
2.4. Evlilik ve Aile Kavramlarının İlişkisi.....	21
2.5. Evlilik ve Aile Türleri	22
2.5.1. Evlilik Türleri.....	22
2.5.1.1. Grup Esasına Dayalı Evlilikler	22
2.5.1.2. Eş Seçimine Dayalı Evlilikler.....	23
2.5.1.3. Eş Sayısı Bakımından Evlilikler.....	25
2.5.1.4. Yerleşime Göre Evlilikler	26
2.5.1.5. Diğer Evlilik Türleri.....	26
2.5.2. Aile Türleri.....	27
2.5.2.1. Geniş Aile-Çekirdek Aile.....	27
2.6. Evliliğin Niteliğini Ölçmede Öne Çıkan Kavramlar	30
2.6.1. Evlilik Uyumu.....	31
2.6.2. Evlilik Doyumu ve Evlilik Mutluluğu.....	35
2.6.3. Evlilik İstikrarı ve Evlilik Bağlanımı	38
2.6.4. Evlilik Çatışması	41
2.6.5. Evliliğin Niteliğini Belirlemede Kullanılan Farklı Kavramların Aynı Anlamalara Gelecek Şekilde Kullanılması Problemi.....	44
2.6.6. Bir Öneri: Çatı Kavram Olarak Evlilik Kalitesi	46

3. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE EVLİLİK VE AİLE.....	49
3.1. Türk-İslâm Geleneğinde Evlilik ve Aile	50
3.1.1. İslâm Öncesi Türklerde Evlilik ve Aile	50
3.1.2. İslâm'ın İlk Dönemlerinde Evlilik ve Aile	52
3.1.3. İslâm Sonrası Türklerde Evlilik ve Aile.....	54
3.1.4. Modern Dönemde Türklerde Evlilik ve Aile.....	56
3.1.5. Günümüz Türkiye'sinde Evlilik Süreci ve Uygulamaları	61
3.2. Küresel Düzlemde Evlilik ve Ailede Gerçekleşen Köklü Değişimin Dinamikleri.....	63
3.2.1. Gelenekten Moderniteye: Kurumsal Dinin Etki Alanı Karşısında Sekülerleşme.....	63
3.2.2. Temel Değişimi Sağlayan Mekanizma Olarak Sanayileşme: Geniş Aileden Çekirdek Aileye Geçişin Sancıları ve Uyum Süreci.....	67
3.3. Modernite ve Sanayileşmenin Evlilik ve Aile Üzerindeki Etkileri.....	69
3.3.1. Kadının Çalışma Hayatına Atılması.....	69
3.3.2. Feminist Tavrı: Ataerkillikten Cinsiyet Eşitliğine.....	70
3.3.3. Toplumsal Cinsiyet Roller ve Aile İçi İş Bölümü Tanımlarının Değişmesi	72
3.3.4. Değişen Cinsellik Algısı ve Evliliğe Yansımaları	76
3.3.5. Yeni Aile Türlerinin ve Evliliğe Alternatif Yaşam Biçimlerinin Ortaya Çıkışı	78
3.3.6. Evlilikle İlgili Bazı Demografik Özelliklerin Değişmesi	83
3.3.6.1. Görücü Usulü Evliliklerin Azalması.....	83
3.3.6.2. İlk Evlenme Yaşının Yükselmesi.....	85
3.3.6.3. Evliliklerdeki Artış	86
3.3.6.4. Boşanmalardaki Artış	86
4. ÇOK BOYUTLU BİR OLGU VE İNTERDİSİPLİNER BİR ÇALIŞMA ALANI OLARAK EVLİLİK VE AİLE	91
4.1. Psikolojik Açıdan Evlilik ve Aile.....	93
4.1.1. Bireyi Evliliğe Götüren Güdüler	94
4.1.2. Yakın ve Romantik İlişkiler	95
4.1.3. Yakın ve Romantik İlişkiler Bağlamında Eş Seçimi ve Eşler Arası İlişkilere Dair Geliştirilen Kuramsal Yaklaşımlar	96
4.1.3.1. Bilişsel Tutarlılık Kuramları	97
4.1.3.2. Kişiler Arası Çekicilik Kuramı	97
4.1.3.3. Ödül ve Bedeli Temel Alan Kuramlar	102
4.1.3.3.1. Sosyal Değiş-Tokuş ve Karşılıklı Bağımlılık Kuramları	103

4.1.3.3.2. Yatırım Modeli	104
4.1.3.3.3. Hakkaniyet Kuramı	104
4.1.3.4. Bağlanma Kuramı	106
4.1.3.5. Yükleme Kuramı	107
4.1.3.6. Aşka Dair Kuramlar.....	109
4.1.3.7. Evrimsel Kuram.....	111
4.1.3.8. Aile Yaşam Döngüsü.....	112
4.1.4. Psikolojide Evlilik ve Aile Terapisi	113
4.1.4.1. Evlilik ve Aile Terapisi Bağlamında Kullanılan Yaklaşımlar.....	113
4.1.4.2. Evlilik ve Aile Terapisinde Din ve Maneviyatın İşlevselliği.....	115
4.1.4.2.1. Tarihsel Süreçte Ruh Sağlığı-Din İlişkisi	115
4.1.4.2.2. Din ve Maneviyatın Evlilik ve Aile Terapisine Entegre Edilmesi.....	116
4.1.5. Evlilik ve Sağlık İlişkisi.....	121
4.2. Dinî Açıdan Evlilik ve Aile.....	123
4.2.1. Yahudilikte Evlilik ve Aile	124
4.2.2. Hristiyanlıkta Evlilik ve Aile.....	129
4.2.3. İslâm'da Evlilik ve Aile	132
4.2.3.1. Modern Dönemde İslâm'da Evlilik ve Aile Bağlamında Tartışılan Konular	134
4.2.3.1.1. Erkeğe Ehl-i Kitaptan Bir Kadınla Evlenme İzninin Verilmesi	135
4.2.3.1.2. Erkeğe Çok Eşlilik İmkânının Tanınması	135
4.2.3.1.3. Boşanma Hakkının Yalnızca Erkeğe Verilmesi.....	136
4.2.3.1.4. Ailenin Reisi Olarak Erkeğin Tayin Edilmesi.....	137
4.2.3.1.5. Kadının Dövülmesi Hadisesi.....	138
4.2.3.1.6. Mehir	138
4.2.3.1.7. Mut'a Nikâhı.....	139
4.2.3.1.8. Cariyelik	139
4.2.3.1.9. Şahitlikte İki Kadının Bir Erkeğe Denk Görülmesi.....	139
4.2.3.1.10. Mirasta Erkeğe İki, Kadına Bir Pay Verilmesi	140
4.2.3.1.11. Kadını İkcilleştiren ve Kamusal Alandan Uzak Tutan Rivayetler	141
4.2.3.2. İslâm'a Yapılan Eleştiriler Bağlamında Bir Değerlendirme	142
5. EVLİLİK UYUMU VE DINDARLIK İLİŞKİSİ.....	145
5.1. Dinî Yaşayışın Evlilik Uyumu Üzerindeki Etkileri	147
5.2. Türkiye'de Evlilik Uyumu ve Dindarlık İlişkisi Üzerine Yapılan Çalışmalar.....	151

5.3. Yurt Dışında Evlilik Uyumu ve Dindarlık İlişkisi Üzerine Yapılan Çalışmalar.....	154
5.3.1. Evlilik Uyumu-Dindarlık Arasında Zayıf veya Negatif Yönde İlişki Tespit Eden Çalışmalar	156
5.3.2. Evlilik Uyumu-Dindarlık Arasında Pozitif Yönde İlişki Tespit Eden Çalışmalar	157
5.3.2.1. Dindarlık Düzeyi ve Evlilik Uyumu İlişkisi	157
5.3.2.2. İbadetlere Katılım ve Evlilik Uyumu İlişkisi	163
5.3.2.3. Dinî Homogami/Heterogami Açısından Evlilik Uyumu	171
5.3.2.4. Dinî Başa Çıkma ve Evlilik Uyumu İlişkisi	179
5.3.2.5. Maneviyat ve Evlilik Uyumu İlişkisi	181
5.3.2.6. Evliliğin Kutsallaştırılması ve Evlilik Uyumu İlişkisi.....	182
6. ARAŞTIRMA VE YÖNTEM	187
6.1. Araştırmanın Yöntemi ve Modeli	187
6.2. Evren ve Örneklem.....	187
6.3. Araştırmada Kullanılan Değişkenler ve Ölçekler	192
6.3.1. Çift Uyum Ölçeği.....	192
6.3.2. Dinsel Yaşayış Ölçeği.....	195
6.3.3. Diğer Değişkenler	195
6.4. Verilerin Toplanması ve Analizi	196
7. BULGULAR.....	199
7.1. Evlilik Uyumu ve Dindarlık İlişkisi	199
7.2. Evlilikte Dinin Etkisini Hissetmeye Dair Değişkenlerin Evlilik Uyumuyla İlişkisi.....	200
7.3. Evlilik Uyumu ve Dindarlığın Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlişkisi.....	202
7.3.1. Evlilik Uyumunun Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlişkisi	202
7.3.2. Dindarlığın Evlilikteki Cinsiyet Rollerine İlişkisi	204
7.4. Evlilik Uyumu ve Dindarlığın Eşe Yapılan Yüklemelerle İlişkisi	205
7.4.1. Evlilik Uyumunun Eşe Yapılan Yüklemelerle İlişkisi.....	205
7.4.2. Dindarlığın Eşe Yapılan Yüklemelerle İlişkisi	208
7.5. Evlilik Uyumu ve Dindarlığın Akraba İlişkilerine Dair Değişkenlerle İlişkisi	210
7.5.1. Evlilik Uyumunun Akraba İlişkilerine Dair Değişkenlerle İlişkisi	210
7.5.2. Dindarlığın Akraba İlişkilerine Dair Değişkenlerle İlişkisi	212
7.6. Evlilik Uyumu ve Dindarlığın Bazı Demografik Değişkenlerle İlişkisi.....	213
7.6.1. Cinsiyete Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık.....	214
7.6.2. İlk Evlilik Olup Olmamasına Göre Evlilik Uyumu.....	215
7.6.3. İlk Evlilik Olup Olmamasına Göre Dindarlık.....	215

7.6.4. Evlenme Tarzına Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık	215
7.6.5. Nikâh Durumuna Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık	217
7.6.6. Evlilik Yaşına Göre Evlilik Uyumu	217
7.6.7. Evlilik Yaşına Göre Dindarlık.....	218
7.6.8. Eşle Yaş Farkına Göre Evlilik Uyumu	219
7.6.9. Eşle Yaş Farkına Göre Dindarlık	220
7.6.10. Evlilik Süresine Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık.....	221
7.6.11. Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumu.....	222
7.6.12. Çocuk Sayısına Göre Dindarlık.....	223
7.6.13. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Evlilik Uyumu	224
7.6.14. Planlanan Çocuk Sayısına Göre Dindarlık.....	224
7.6.15. Cinsiyet Açısından Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumu	225
7.6.16. Kadınların Çalışma Durumuna Göre Dindarlık	226
7.6.17. Eşin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumu.....	227
7.6.18. Cinsiyet Açısından Eşin Çalışma Durumuna Göre Evlilik Uyumu	227
7.6.19. Erkeklerin Eşlerinin Çalışma Durumu ve Dindarlık İlişkisi.....	228
7.6.20. Cinsiyet Açısından Gelirin Eşten Fazla Olup Olmamasına Göre Evlilik Uyumu.....	229
7.6.21. Cinsiyet Açısından Gelirin Eşten Fazla Olup Olmamasına Göre Dindarlık	229
7.6.22. Evlilik Öncesi Cinsel Tecrübe (EÖCT) Yaşama ve Evlilik Uyumu	230
7.6.23. Evlilik Öncesi Cinsel Tecrübe Yaşama ve Dindarlık	231
7.6.24. Evlilik Öncesi Cinselliği Onaylama (EÖCO) ve Dindarlık İlişkisi	231
7.6.25. Evlilik Dışı Cinsel Tecrübe (EDCT) Yaşama ve Evlilik Uyumu İlişkisi	232
7.6.26. Evlilik Dışı Cinsel Tecrübe Yaşama ve Dindarlık.....	233
7.6.27. Evlilik Dışı Cinselliği Onaylama ve Dindarlık İlişkisi	233
7.6.28. Anne-Baba Evliliğine Ait Mutluluk Düzeyinin (ABEMD) Evlilik Uyumu ve Dindarlıkla İlişkisi	234
8. TARTIŞMA VE YORUM	235
8.1. Evlilik Uyumu ve Dindarlık	235
8.2. Evlilikte Dinin Etkisin Hissetme ve Evlilik Uyumu	238
8.3. Evlilikteki Cinsiyet Roller ve Evlilik Uyumu	241
8.4. Evlilikteki Cinsiyet Roller ve Dindarlık	242
8.5. Eşe Yapılan Yüklemeler ve Evlilik Uyumu	243

8.6. Eşle Yapılan Yüklemeler ve Dindarlık	247
8.7. Akraba İlişkileri ve Evlilik Uyumu	249
8.8. Akraba İlişkileri ve Dindarlık	251
8.9. Bazı Demografik Değişkenlere Göre Evlilik Uyumu ve Dindarlık	253
8.9.1. Cinsiyet	253
8.9.2. İlk Evlilik	254
8.9.3. Evlenme Tarzı	255
8.9.4. Nikâh Durumu	256
8.9.5. Evlilik Yaşı	256
8.9.6. Eşle Yaş Farkı	257
8.9.7. Evlilik Süresi	259
8.9.8. Çocuk Sayısı	260
8.9.9. Planlanan Çocuk Sayısı	263
8.9.10. Cinsiyet Açısından Çalışma Durumu	264
8.9.11. Eşin Çalışma Durumu	265
8.9.12. Gelirin Eşten Fazla Olup Olmaması	267
8.9.13. Evlilik Öncesi Cinsel Tecrübe	269
8.9.14. Evlilik Öncesi Cinselliği Onaylama	270
8.9.15. Evlilik Dışı Cinsel Tecrübe	271
8.9.16. Evlilik Dışı Cinselliği Onaylama	272
8.9.17. Anne-Baba Evliliğinin Mutluluk Düzeyi	274
9. SONUÇ VE ÖNERİLER	275
9.1. Teorik Bağlamda Öne Çıkan Görüşler	275
9.2. Uygulama Sonuçları	286
9.3. Öneriler	291
Kaynaklar	295
Anket Soruları	363
Çift Uyum Ölçeği	366
Dinsel Yaşayış Ölçeği	367
Evlilikte Dinin Etkisini Hissetme	368
Evliliğe Dair Sorular	369

KAYNAKLAR

- Abbott, D. A., Berry, M., & Meredith, W. H. (1990). Religious belief and practice: A potential asset in helping families. *Family Relations*, 39(4), 443-448.
- Acar, H. (2002). Evlenme engeli olarak din farkı. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi*, 17, 21-46.
- Accampo, G. (2003). Industrialization. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 885-890). New York: Macmillan Reference, USA.
- Adams, B. N. (1988). Fifty years of family research: What does it mean? *Journal of Marriage and Family*, 50(1), 5-17.
- Adams, J. M. & Jones, W. H. (1997). The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(5), 1177-1196.
- Adams, M., & Coltrane, S. (2003). Housework. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 835-839). New York: Macmillan Reference, USA.
- Adasal, R. (1975). *Normal ve anormal cinsiyet ve evlilik*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Adsera, A. (2006a). Marital fertility and religion in Spain, 1985 and 1999. *Population Studies*, 60(2), 205-221.
- Adsera, A. (2006b). Religion and changes in family-size norms in developed. *Review of Religious Research*, 47(3), 271-286.
- Agnew, C. R., van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., & Langston, C. A. (1998). Cognitive interdependence: Commitment and mental representation of close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(4), 939-954.
- Ahmadi, K., Azad-Marzabadi, E., & Ashrafi, S. M. N. (2008). The influence of religiosity on marital satisfaction. *Journal of Social Sciences*, 4(2), 103-110.
- Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı. (1991). *Aile yazıları I-VI* (B. Dikeçliçil ve A. Çiğdem, Der.). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı. (1991). *Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi I-III*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı. (1991). *Türk Aile Ansiklopedisi I-III*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü. (2006). *Aile yapısı araştırması*. Ankara: Yazar.
- Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü. (2010). *Türkiye'de aile değerleri araştırması*. Ankara: Yazar.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2011). *Türkiye aile yapısı araştırması 2011*. An-

kara: Yazar.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2014a). *Türkiye aile yapısı araştırması TAYA 2006*. Ankara: Yazar.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2014b). *Türkiye aile yapısı araştırması TAYA 2011*. Ankara: Yazar.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2014c). *Türkiye aile yapısı araştırması: Tespitler, öneriler*. Ankara: Yazar.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. (2015). *Türkiye boşanma nedenleri araştırması TBNA 2014*. Ankara: Yazar.
- Ainsworth, M. D. S., & Bell, S. M. (1970). Attachment, exploration, and separation: Illustrated by the behavior of one-year-olds in a strange situation. *Child Development, 41*(1), 49-67.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (2014). *Pattern of attachment: A psychological study of the strange situation*. New York: Psychology Press.
- Akbaş, M. (2008). *Endüstri meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin evlilik uyumları ile öğretmenlik tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akbulut, Y. (2011). *Sosyal bilimlerde SPSS uygulamaları*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Akdemir, S. (1997). Tarih boyunca ve Kur'an-ı Kerim'de kadın. *Journal of Islamic Research, 10*(4), 249-258.
- Akkutay, Ü. (1991). İslâmiyetten önce Türk ailesi. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. I, ss. 55-58), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Akpınar, B. (2016). *Evlü çiftlerin evlilik uyumu ile toplumsal cinsiyet rolleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Aktan, H. (1992). İslâm aile hukuku. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 396-433). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Aktaş, A. M. (2004). Aile terapisinde sosyal hizmet yaklaşımı. *Aile ve Toplum, 2*(7), 33-42.
- Akyıl, Y., Üstünel, A. Ö., Alkan, S. ve Aydın, H. (2015). Türkiye'de çift ve ailelerle çalışan uzmanlar: Demografik özellikler, eğitim ve klinik uygulamalar. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi, 35*(1), 57-84.
- Akyüz, N. (2007). *İlahiyat fakültesi öğrencilerinin din anlayışı*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Albrecht, S. L. (1979). Correlates of marital happiness among the remarried. *Journal of Marriage and the Family, 41*(4), 857-867.
- Albrecht, S. L., & Kunz, P. R. (1980). The decision to divorce: A social exchange

- perspective. *Journal of Divorce*, 3(4), 319-337.
- al-Hibri, A., & El Habti, R. M. (2006). Islam. In D. S. Browning, M. C. Green, & J. Witte Jr. (Eds.), *Sex, marriage, & family in world religions* (pp. 150-225). New York: Columbia University Press.
- Allen, E. B., Atkins, D. C., Baucom, D. H., Snyder, D. K., Gordon, K. C., & Glass, S. (2005). Intrapersonal, interpersonal, and contextual factors in engaging in and responding to infidelity. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 12(2), 101-130.
- Allen, E. S., Baucom, D. H., Burnett, C. K., Epstein, N., & Rankin-Esquer, L. A. (2001). Decision-making power, autonomy, and communication in remarried spouses compared with first-married spouses. *Family Relations*, 50(4), 326-334.
- Allgood, S. M., Harris, S., Skogrand, L., & Lee, T. R. (2009). Marital commitment and religiosity in a religiously homogenous population. *Marriage and Family Review*, 45(1), 52-67.
- Allouche-Benayoun, J. (2012). Fransa'da kadın hakları ve liberal Yahudilik (R. Adıbelli, Çev.). A. Ünal, H. Karataş, Y. Meral, D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik içinde* (ss. 599-614). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.
- Allport, G. W. (1960). *The individual and his religion: A psychological interpretation*. New York: Macmillan Publishing.
- Allport, G. W., & Ross, J. M. (1967). Personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*, 5(4), 432-443.
- Almas, G. (2010). *Evlilikte uyum ve inanç gelişimi arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Alston, J. P., McIntosh, W. A., & Wright, L. M. (1976). Extent of interfaith marriages among White Americans. *Sociological Analysis*, 37(3), 261-264.
- Altuntek, N. S. (1993). *Van yöresinde akraba evliliği*. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Altuntek, S. (2001). Türkiye üzerine yapılmış evlilik ve akrabalık araştırmalarının bir değerlendirmesi. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 18(2), 17-28.
- Alwin, D. F. (1986). Religion and parental child-rearing orientations: Evidence of a Catholic-Protestant convergence. *American Journal of Sociology*, 92(2), 412-440.
- Amato, P. R. (1996). Explaining the intergenerational transmission of divorce. *Journal of Marriage and the Family*, 58(3), 628-640.
- Amato, P. R. (2000). The consequences of divorce for adults and children. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 1269-1287.
- Amato, P. R., & Booth, A. (1991). Consequences of parental divorce and marital unhappiness for adult well-being. *Social Forces*, 69(3), 895-914.
- Amato, P. R., & Booth, A. (2001). The legacy of parents' marital discord: Consequ-

- ences for children's marital quality. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81(4), 627-638.
- Amato P. R., Booth A., Johnson, D. R., Rogers, S. J. (2007). *Alone together: How marriage in America is changing*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Amato, P. R., Johnson, D. R., Booth, A., & Rogers, S. J. (2003). Continuity and change in marital quality between 1980-2000. *Journal of Marriage and Family*, 65(1), 1-22.
- Amato, P. R., & Rogers, S. J. (1997). A longitudinal study of marital problems and subsequent divorce. *Journal of Marriage and Family*, 59(3), 612-624.
- Amman, M. T. (2010). Türkiye'de ailenin açık ve örtük sekülerleşmesinin sosyolojik analizi. M. F. Bayraktar (Ed.), *Aile ve eğitim içinde* (ss. 41-70). İstanbul: Ensar Yayınları.
- Amman, M. T. (2012). Toplumsal boyutlarıyla cinsiyet: Sosyal bilimsel yaklaşımlar. M. F. Bayraktar (Ed.), *Dinî ve toplumsal boyutlarıyla cinsiyet I* içinde (ss. 13-55). İstanbul: Ensar Yayınevi.
- Anderson, D. A., & Worthen, D. (1997). Exploring a fourth dimension: Spirituality as a resource for the couple therapist. *Journal of Marital and Family Therapy*, 23(1), 2-12.
- Anthony, M. J. (1993). The relationship between marital satisfaction and religious maturity. *Religious Education*, 88(1), 97-108.
- Apaydın, H. Y. (2000). Nikâh akdinin mahiyeti ve imam nikâhı uygulaması. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 9, 371-380.
- Apaydın, H. Y. (2007). İslâm hukukunda aile. Ö. Çaha (Ed.), *Günümüzde aile içinde* (ss. 135-150). İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Apaydın, H. ve Kirman, M. A. (2004). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin karşı cinsle arkadaşlık ilişkileri üzerine psiko-sosyal bir yaklaşım: Kahramanmaraş örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(4), 97-119.
- Aponte, H. (2002). Spirituality: The heart of therapy. *Journal of Family Psychotherapy*, 13(1-2), 13-27.
- Arafat, I., & Yorburg, B. (1973). On living together without marriage. *Journal of Sex Research*, 9(2), 97-106.
- Argyle, M. (1992). Benefits produced by supportive social relationships. H. O. F. Veiel & U. Baumann (Eds.), *The meaning and measurement of social support* (pp. 13-32). New York: Hemisphere Publishing Corporation.
- Argyle, M. (2000). *Psychology and religion: An introduction*. London: Routledge.
- Argyle, M., & Beit-Hallahmi, B. (1975). *The social psychology of religion*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Arıkan, Ç. (1996). *Halkın boşanmaya ilişkin tutumları araştırması*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Aristoteles. (çev. 2014). *Politika* (M. Tunçay, Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2012). *Sosyal Psikoloji* (O. Gündüz, Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Arslantaş, N. (2011). *İslâm toplumunda Yahudiler*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Arvas, F. B. (2017a). Dindarlığın evlilik doyumunu üzerindeki etkileri ve değerlerin, dindarlık ve evlilik doyumunu ilişkisi üzerindeki arabulucu rolü. H. Hökelekli (Ed.), *Din, değerler ve sağlık* içinde (ss. 307-346). İstanbul: Değerler Eğitim Merkezi Yayınları.
- Arvas, F. B. (2017b). *Dindarlığın evlilik doyumunu üzerindeki etkileri ve değerlerin, dindarlık ve evlilik doyumunu ilişkisi üzerindeki arabulucu rolü*. Yayınlanmamış doktora tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Arvas, F. B. ve Hökelekli, H. (2017). Dindarlık ile evlilik doyumunu ve evlilikte sorun çözme ilişkisi üzerine bir inceleme. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 15(34), 129-160.
- Aşa, E. (1992a). İlk Türk kadın romancısı Fatma Âliye Hanım'ın romanlarında aile ve kadın. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 650-659). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Aşa, E. (1992b). Tanzimat sonrasında aile ve kadın üzerine yazılan belli başlı fikir kitapları. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. III, ss. 982-987). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Aşa, E. (1992c). 1869-1923 yılları arasında yayınlanan Türk kadın ve aile dergileri. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. III, ss. 966-978). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Atalay, B. (1991). Sanayileşme ve kentleşmenin ailenin değişmesinde etkileri. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. III, ss. 877-892), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Atalay, B., Konaş, Y. M., Beyazıt, S., & Madenoğlu, K. (1992). *Türk aile yapısı araştırması*. Ankara: DPT Yayınları.
- Atar, F. (2007). Nikâh. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi içinde* (C. 33, ss. 112-117). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Atay, H. (1993). *Kur'an'a göre araştırmalar I*. Ankara: Semih Ofset Matbaacılık.
- Atçeken, M. (2014). *Dindarlık, evlilik doyumunu ve kişilik özelliklerinin bağışlama ile ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ateş, A. O. (1996). *İslâm'a göre câhiliye ve ehl-i kitab örf ve âdetleri*. İstanbul: Beyan Yayınları.
- Ateş, A. O. (2006). *Hadis temelli kalıpyargılarda kadın*. İstanbul: Beyan Yayınları.
- Ateş, A. O. (2010). Kur'an ve sünnetin kadına bakışı. *Kur'an ve Kadın Sempozyumu içinde* (ss. 291-321). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Ateş, R. (2004). Evlilikte ilk yıllar, çatışmalar ve güç kavramı. Haluk Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu içinde* (ss. 67-77). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ateş, S. (1974). *Kur'an'ı Kerim meali*. İstanbul: Yücel Matbaası.

- Atkins, D. C., Baucom, D. H., & Jacobson, N. S. (2001). Understanding infidelity: Correlates in a national random sample. *Journal of Family Psychology, 15*(4), 735-749.
- Atkins, D. C., & Kessel, D. E. (2008). Religiousness and infidelity: Attendance, but not faith and prayer, predict marital fidelity. *Journal of Marriage and Family, 70*(2), 407-418.
- Atkinson, J., & Huston, T. L. (1984). Sex role orientation and division of labor early in marriage. *Journal of Personality and Social Psychology, 46*(2), 330-345.
- Atmaca, G. (2013). Müfessirlere göre kavvâm kelimesi. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 17*(1), 215-231.
- Austin, J. L., & Falconier, M. K. (2013). Spirituality and common dyadic coping: Protective factors from psychological aggression in Latino immigrant couples. *Journal of Family Issues, 34*(3), 323-346.
- Axelson, L. J. (1960). Personal adjustment in the postparental period. *Marriage and Family Living, 22*(1), 66-68.
- Axelson, L. J. (1963). Marital adjustment and marital role definitions of husbands of working and non-working wives. *Marriage and Family Living, 25*(2), 189-195.
- Axinn, W. G., & Thornton, A. (1992). The relationship between cohabitation and divorce: Selectivity or causal influence? *Demography, 29*(3), 357-374.
- Avcı, Ö. H. (2013). *Evliliğe hazırlık programının çift ilişkileri ve ilişki istikrarı üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aybey, S. (2015). Aile ve dini rehberlik bürolarına gelen sorular ışığında kadınların boşanma nedenleri (Ege Bölgesi örneği). *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2*(4), 104-126.
- Aydemir, R. E. (2008). *Dindarlık ve mutluluk ilişkisi (İlk yetişkinlik dönemi)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Aydemir-Sevim, S. (1996). *Transaksiyonel analize dayalı bir eğitim programının evli çiftlerin ego durumları ve evlilik yaşamlarına ilişkin bazı değişkenlere etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, A. (2001). *İnsanca varolma sanatı*. İstanbul: Alfa Yayıncılık
- Aydın, F. (2004). *Yahudilik*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Aydın, M. (1997). *Kurumlar sosyolojisi*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Aydın, M. A. (1989). Aile. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde (C. 2, ss. 196-200). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Aydın, M. A. (1992). Osmanlılarda aile hukukunun tarihî tekamülü. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. II, ss. 434-455). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.

- Aydın, M. A. (2011). Aile hayatı. *İlmihal II (İslâm ve toplum)* içinde (ss. 195-249). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Aydın, M. A. (2017). *Osmanlı aile hukuku*. İstanbul: Klasik Yayınları.
- Aydın, S. (2013). Akrabalık ve toplumsal cinsiyet. H. Üstündağ (Ed.), *Antropoloji* içinde (ss. 177-179). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Aydoğan, F. (1991). Endüstrileşme sürecinde bir tüketim objesi olarak aile. *Aile ve Toplum*, 1(2), 93-101.
- Aytaç, S. (2001). *Çift kariyerli eşler ve çalışma yaşamındaki yeri*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Babchuk, N., Crockett, H. J., & Ballweg, J. A. (1967). Change in religious affiliation and family stability. *Social Forces*, 45(4), 551-555.
- Bachofen, J. J. (1997). *Söylence, dil ve anaerkil* (N. Şarman, Çev.). İstanbul: Payel Yayınları.
- Bağlı, M. ve Sever, A. (2005). Tabulaştırılan/tabulaşan kurumun (ailenin) kurbanlıklar edinme pratiği: Levirat ve sororat. *Aile ve Toplum*, 2(8), 9-22.
- Bahr, H. M. (1981). Religious intermarriage and divorce in Utah and the mountain states. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 20(3), 251-261.
- Bahr, H. M., & Chadwick, B. A. (1985). Religion and family in Middletown, USA. *Journal of Marriage and Family*, 47(2), 407-414.
- Bahr, S. J., Chappell, C. B., & Leigh, G. K. (1983). Age at marriage, role enactment, role consensus, and marital satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*, 45(4), 795-803.
- Bailey, W. C., Hendrick, C., & Hendrick, S. S. (1987). Relation of sex and gender role to love, sexual attitudes, and self-esteem. *Sex Roles*, 16(11/12), 637-648.
- Baker, M. (2003). Family policy. In J. J. Ponzetti (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 616-621). New York: Macmillan Reference USA.
- Balakrishnan, T. R., Rao, K. V., Lapierre-Adamcyk, E., & Krotki, K. (1987). A hazard model analysis of the covariates of marriage dissolution in Canada. *Demography*, 24(3), 395-406.
- Balaman, A. R. (2002). *Evlilik akrabalık türleri: Sosyal antropolojik yaklaşımla*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Balkanlıoğlu, M. A. (2011). Influence of Alevi-Sunni intermarriage on the spouses' religious affiliation. *The Journal of International Social Research*, 4(19), 298-316.
- Balkanlıoğlu, M. A. (2012). Alevî-Sünnî evliliklerinin aile ilişkileri ile çocuk yetiştirme üzerine etkileri ve sosyal damgalama. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, 62, 163-182.
- Baran, Ş. (2006). *Felsefenin gözüyle Kur'an'da kölelik ve cariye*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Barelds, D. P. H., & Barelds-Dijkstra, P. (2007). Relations between different types of jealousy and self and partner perceptions of relationship quality. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 14(3), 176-188.

- Barkan, Ö. (1966). Edirne Askerî Kassamı'na âit tereke defterleri. *Belgeler - Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, 3(5-6), 1-479.
- Baron, R. A., & Byrne, D. (2003). *Social Psychology* (10th. ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226-241.
- Bartkowski, J. P. (1997). Debating patriarchy: Discursive disputes over spousal authority among evangelical family commentators. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 36(3), 393-410.
- Bartkowski, J. P., Xu, X. H., & Levin, M. L. (2008). Religion and child development: Evidence from the early childhood longitudinal study. *Social Science Research*, 37(1), 18-36.
- Basat, Ç. (2004). *An exploration of marital satisfaction, locus of control, and self-esteem as predictors of sexual satisfactions*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bates, D. G. (2009). 21. yüzyılda kültürel antropoloji: İnsanın doğadaki yeri (S. Aydın vd., Çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Batson, C. D., & Ventis, W. L. (1982). *The religious experience: A social-psychological perspective*. New York: Oxford University Press.
- Baucom, D. H., Sayers, S. L., & Duhe, A. (1989). Attribution style and attribution patterns among marriage couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56(4), 596-607.
- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497-529.
- Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 101-129.
- Baykara, T. (1992). Değişme ve medeniyet anlayışı açısından XIX. asırda Osmanlı yöneticilerinin aile yapısı. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 199-215). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Bayraklı, B. (2007). *Yeni bir anlayışın ışığında Kur'ân meali*. İstanbul: Bayraklı Yayınları.
- Bayzan, A. R. (2013). *Sûfi ile terapist: Psikoterapiler ve tasavvuf üzerine bir karşılaştırma denemesi*. İstanbul: Etkileşim Yayınları.
- Bayzan, A. R. (2015). *Terapistin sûfi olursa: Tasavvufa göre kalbimizin halleri*. Kıda Kitap Dağıtım.
- Beach, S. R. H., Hurt, T. R., Franklin, K. J., Fincham, F. D., McNair, L. M., & Stanley, S. M. (2011). Enhancing marital enrichment through spirituality: Efficacy data for prayer focused relationship enhancement. *Psychology of Religion and Spirituality*, 3(3), 201-216.

- Beckwith, H. D., & Morrow, J. A. (2005). Sexual attitudes of college students: The impact of religiosity and spirituality. *College Student Journal*, 39(2), 357-366.
- Behar, C., & Duben, A. (1998). *İstanbul hâneleri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Beit-Hallahmi, B. (2015). *Psychological perspectives on religion and religiosity*. New York: Routledge.
- Beit-Hallahmi, B., & Argyle, M. (1997). *The psychology of religious behaviour: Belief and experience*. London: Routledge.
- Belsky, J., & Isabella, R. A. (1985). Marital and parent-child relationships in family of origin and marital change following the birth of a baby: A retrospective analysis. *Child Development*, 56(2), 342-349.
- Belsky, J., Lang, M. E., & Rovine, M. (1985). Stability and change in marriage across the transition to parenthood: A second study. *Journal of Marriage and Family*, 47(4), 855-865.
- Belsky, J., & Rovine, M. (1984). Social-network contact, family support, and the transition to parenthood. *Journal of Marriage and the Family*, 46(2), 455-462.
- Belsky, J., Spanier, G. B., & Rovine, M. (1983). Stability and change in marriage across the transition to parenthood. *Journal of Marriage and Family*, 45(3), 567-577.
- Bener, M. (2011). *Dindarlık-eş seçimi ilişkisi: SDÜ örneği*. Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Bennett, N. G., Blanc, A. K., & Bloom, D. E. (1988). Commitment and the modern union: Assessing the link between premarital cohabitation and subsequent marital stability. *American Sociological Review*, 53(1), 127-138.
- Ben-Shlomo, Y., Smith, G. D., Shipley, M., & Marmot, M. G. (1993). Magnitude and causes of mortality differences between married and unmarried men. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 47(3), 200-205.
- Berger, P. L. (1969). *The sacred canopy: Elements of a sociological theory of religion*. Garden City, New York: Anchor Books.
- Berger, P. L. (2002). Sekülerizmin gerilemesi. A. Köse (Der.), *Sekülerizm sorgulanıyor içinde* (ss. 11-32). İstanbul: Ufuk Kitapları.
- Bergin, A. E. (1980). Psychotherapy and religious values. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 48(1), 95-105.
- Bergin, A. E. (1983). Religiosity and mental health: A critical reevaluation and meta-analysis. *Professional Psychology: Research and Practice*, 14(2), 170-174.
- Berktaş, F. (2000). *Tek tanrılı dinler karşısında kadın*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Bernard, J. (1982). *The future of marriage*. New Haven: Yale University Press.
- Berscheid, E., Dion, K., Walster, E., & Walster, G. W. (1971). Physical attractiveness and dating choice: A test of the matching hypothesis. *Journal of Experimental Social Psychology*, 7(2), 173-189.
- Biernat, M., & Wortman, C. (1991). Sharing of home responsibilities between pro-

- professionally employed women and their husbands. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(6), 844-860.
- Bilgin, V. (2000). Türk toplumunun evlilik konusunda bilgilenme ve bilinçlenme düzeyleri. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 9(9), 565-588.
- Bilgin, V. (2003). Popüler kültür ve din: Dindarlığın değişen yüzü. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*, 12(1), 193-214.
- Bilmen, Ö. N. (1991). *Kur'an'ı Kerim'in Türkçe meali alisi ve tefsiri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Binici-Azizoğlu, S., & Hovardaoğlu, S. (1996). Evlilik için karşılaştırma düzeyi ölçeğinin (EKDO) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 11(38), 66-77.
- Birchler, G. R., & Webb, L. J. (1977). Discriminating interaction behavior in happy and unhappy marriages. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 45(3), 494-495.
- Birekul, M., & Yılmaz, F. M. (2001). *Peygamber günlerinde sosyal hayat ve aile*. Konya: Yediveren Yayınları.
- Bjorklund, D. F., & Shackelford, T. K. (1999). Differences in parental investment contribute to important differences between men and women. *Current Directions in Psychological Science*, 8(3), 86-89.
- Blasi, A. J. (1998). Definition of religion. In W. H. Swatos (Ed.), *Encyclopedia of Religion and Society* (pp. 129-133). Walnut Creek CA: AltaMira Press.
- Blau, P. M. (1967). *Exchange and power in social life*. New York: Wiley.
- Bock, E. W., & Radelet, M. L. (1988). The marital integration of religious independents: A reevaluation of its significance. *Review of Religious Research*, 29(3), 228-241.
- Booth, A., & Amato, P. R. (1994). Parental marital quality, parental divorce, and relations with parents. *Journal of Marriage and the Family*, 56(1), 21-34.
- Booth, A., & Edwards, J. N. (1990). Transmission of marital and family quality over the generations: The effects of parental divorce and unhappiness. *Journal of Divorce*, 13(2), 41-58.
- Booth, A., & Edwards, J. N. (1992). Starting over: Why remarriages are more unstable. *Journal of Family Issues*, 13(2), 179-194.
- Booth, A., & Johnson, D. (1988). Premarital cohabitation and marital success. *Journal of Family Issues*, 9(2), 255-272.
- Booth, A., Johnson, D. R., Branaman, A., & Sica, A. (1995). Belief and behavior: Does religion matter in today's marriage? *Journal of Marriage and the Family*, 57(3), 661-671.
- Bouchard, G., Lussier, Y., & Sabourin, S. (1999). Personality and marital adjustment: Utility of the five factor model of personality. *Journal of Marriage and the Family*, 61(3), 651-660.

- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Attachment* (Vol. 1). New York: Basic Books.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Separation* (Vol. 2). New York: Basic Books.
- Bowman, J. L., & Dollahite, D. C. (2013). "Why would such a person dream about heaven?" Family, faith, and happiness in arranged marriages in India. *Journal of Comparative Family Studies*, 44(2), 207-225.
- Bracher, M., Santow, G., Morgan, S. P., & Trussell, J. (1993). Marriage dissolution in Australia: Models and explanations. *Population Studies*, 47(3), 403-425
- Bradbury, N. B., & Fincham, F. D. (1990). Attributions in marriage: Review and critique. *Psychological Bulletin*, 107(1), 3-33.
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. H. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 964-980.
- Braiker, H., & Kelley, H. H. (1979). Conflict in the development of close relationships. In R. L. Burgess & T. L. Huston (Eds.), *Social exchange in developing relationships* (pp. 135-168). New York: Academic Press.
- Bramlett, M. D., & Mosher, W. D. (2002). Cohabitation, marriage, divorce, and remarriage in the United States. In *Vital and health statistics* (Series 23, No. 22). Hyattsville, MD: National Center for Health Statistics.
- Brealt, K. E., & Kposowa, A. J. (1987). Explaining divorce in the US: A study of 3,111 counties, 1980. *Journal of Marriage and Family*, 49(3), 549-558.
- Brewster, K. L., Cooksey, E. C., Guilkey, D., & Rindfuss, R. R. (1998). The changing impact of religion on the sexual and contraceptive behavior of adolescent women in the United States. *Journal of Marriage and the Family*, 60(2), 493-504.
- Briffault, R. (1990). *Analar* (Ş. Yeğin, Çev.). İstanbul: Payel Yayınları.
- Brimhall, A. S., & Butler, M. H. (2007). Intrinsic vs. extrinsic religious motivation and the marital relationship. *American Journal of Family Therapy*, 35(3), 235-249.
- Brody, G. H., Neubaum, E., & Forehand, R. (1988). Serial marriage: A heuristic analysis of an emerging family form. *Psychological Bulletin*, 103(2), 211-222.
- Brody, G. H., Stoneman, Z., Flor, D. (1996). Parental religiosity, family processes, and youth competence in rural, two-parent African American families. *Developmental Psychology*, 32(4), 696-706.
- Brody, G. H., Stoneman, Z., Flor, D., & McCrary, C. (1994). Religion's role in organizing family relationships: Family process in rural, two-parent African American families. *Journal of Marriage and the Family*, 56(4), 878-888.
- Brown, E., Orbuch, T. L., & Bauermeister, J. A. (2008). Religiosity and marital stability among black American and white American couples. *Family Relations*, 57(2), 186-197.
- Brown, L. B. (1987). *The psychology of religious belief*. London: Academic Press.
- Brown, S. L. (2004). Moving from cohabitation to marriage: Effects on relationship

- quality. *Social Science Research*, 33(1), 1-19.
- Brown, S. L., Sanchez, L. A., Nock, S. L., & Wright, J. D. (2006). Links between premarital cohabitation and subsequent marital quality, stability, and divorce: A comparison of covenant versus standard marriages. *Social Science Research*, 35(2), 454-470.
- Buerkle, J. V., Anderson, T., & Badgley, R. F. (1961). Altruism, role conflict, and marital adjustment: A factor analysis of marital interaction. *Marriage and Family Living*, 23(1), 20-26.
- Buhârî, Muhammed b. İsmâ'îl (1993). *Sahîhu'l-Buhârî I-VII* (thk. Mustafâ Dîb el-Buğâ). Yemâme, Beyrut: Dâru İbn Kesîr.
- Bui, K. -V. T., Peplau, L. A., & Hill, C. T. (1996). Testing the Rusbult model of relationship commitment and stability in a 15-year study of heterosexual couples. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22(12), 1244-57.
- Bumpass, L. L., Martin, T. C., & Sweet, J. A. (1991). The impact of family background and early marital factors on marital disruption. *Journal of Family Issues*, 12(1), 22-42.
- Bumpass, L. L., & Sweet, J. A. (1972). Differentials in marital instability: 1970. *American Sociological Review*, 37(6), 754-766.
- Bumpass, L. L., & Sweet, J. A. (1989). National estimates of cohabitation. *Demography*, 26(4), 615-625.
- Bumpass, L., Sweet, J., & Castro, M. T. (1990). Changing patterns of remarriage. *Journal of Marriage and the Family*, 52(3), 747-756.
- Burchinal, L. G. (1957). Marital satisfaction and religious behavior. *American Sociological Review*, 22(3), 306-310.
- Burdette, A. M., Ellison, C. G., Sherkat, D. E., & Gore, K. A. (2007). Are there religious variations in marital infidelity? *Journal of Family Issues*, 28(12), 1553-1581.
- Burgess, E. W., Locke, H. J., & Thomes, M. M. (1963). *The Family from institution to companionship*. American Book Company. New York.
- Burleson, B. R., & Denton, W. H. (1997). The relationship between communication skills and marital satisfaction: Some moderating effects. *Journal of Marriage and the Family*, 59(4), 884-902.
- Burr, V. (2002). *Gender and social psychology*. New York: Routledge.
- Buss, D. M. (1989). Sex differences in human mate preferences: Evolutionary hypothesis tested in 37 cultures. *Behavioral and Brain Sciences*, 12(1), 1-49.
- Buss, D. M., Abbott, M., Angleitner, A., Biaggio, A., Blanco Villasenor, A., Brunchon-Schweitzer, M. et al. (1990). International preferences in selecting mates: A study of 37 cultures. *A Journal of Cross-Cultural Psychology*, 21(1), 5-47.
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (1993). Sexual strategies theory: An evolutionary perspective on human mating. *Psychological Review*, 100(2), 204-232.
- Butler, M. H., Gardner, B. C., & Bird, M. H. (1998). Not just a time out: Change

- dynamics of prayer for religious couples in conflict situations. *Family Process*, 37(4), 451-75.
- Butler, M. H., & Harper, J. M. (1994). The divine triangle: Deity in the marital system of religious couples. *Family Process*, 33(3), 277-286.
- Butler, M. H., Stout, J. A., & Gardner, B. C. (2002). Prayer as a conflict resolution ritual: Clinical implications of religious couples' report of relationship softening, healing perspective, and change responsibility. *American Journal of Family Therapy*, 30(1), 19-37.
- Buunk, B. (1980). Extramarital sex in the Netherlands. *Alternative Lifestyles*, 3(1), 11-39.
- Buunk, B. (1982). Strategies of jealousy: Styles of coping with extramarital involvement of the spouse. *Family Relations*, 31(1), 13-18.
- Büyüksahin, A. (2007). Yakın ilişkilerde bağlanım: Bilişsel ve davranışsal olarak ilişkiyi sürdürme mekanizmaları. *Türk Psikoloji Yazıları*, 10(19), 55-75.
- Büyüksahin, A., Hasta, D. ve Hovardaoğlu, S. (2005). İlişki istikrarı ölçeği (İİÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 8(16), 25-35.
- Büyüksahin, A. ve Hovardaoğlu, S. (2004). Çiftlerin aşka ilişkini tutumlarının Lee'nin çok boyutlu aşk biçimleri kapsamında incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 19(54), 59-72.
- Call, V. R. A., & Heaton, T. B. (1997). Religious influence on marital stability. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 36(3), 382-392.
- Campbell, A., Converse, P., & Rodgers, W. (1976). *The quality of American life: Perceptions, evaluations, and satisfactions*. New York: Russell Sage Foundation.
- Campbell, L. D. (2003). Singles/never married persons. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 4, pp. 1523-1527). New York: Macmillan Reference USA.
- Campbell, W. K., Sedikides, C., & Bosson, J. (1994). Romantic involvement, self-discrepancy, and psychological well-being: A preliminary investigation. *Personal Relationships*, 1(4), 399-404.
- Canary, D. J., & Cupach, W. R. (1988). Relational and episodic characteristics associated with conflict tactics. *Journal of Social and Personal Relationships*, 5(3), 305-325.
- Canatan, K. (2011a). Aile hakkında kuramsal perspektifler. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 31-50). İstanbul: Açılımkitap.
- Canatan, K. (2011b). Aile kavramının tanımı. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 53-64). İstanbul: Açılımkitap.
- Canatan, K. (2011c). Aile sosyolojisi: Bilimsel ve kuramsal çerçeve. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 15-30). İstanbul: Açılımkitap.
- Canatan, K. (2011d). Dünyada ve Türkiye'de aile politikaları. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 217-234). İstanbul: Açılımkitap.
- Canatan, K. (2011e). Türk ailesinin tarihsel gelişimi. K. Canatan & E. Yıldırım

- (Ed.), *Aile sosyolojisi içinde* (ss. 97-119). İstanbul: Açılımkitap.
- Canatan, K. ve Yıldırım, E. (Ed.) (2011). *Aile sosyolojisi*. İstanbul: Açılım Yayınları.
- Canel, A. N. (2007a). *Ailede problem çözme, evlilik doyumu ve örnek bir grup çalışmasının sınanması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Canel, A. N. (2007b). The development of the marital satisfaction scale (MSS). *Educational Sciences: Theory & Practice*, 13(1), 97-117.
- Canel, A. N. (2013). *Aile yaşam becerileri*. İstanbul: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı.
- Carlson, J., Sperry, L., & Lewis, J. A. (2005). *Family therapy techniques: Integrating and tailoring treatment*. New York: Routledge.
- Carlson, T. D., Kirkpatrick, D., Hecker, L., & Killmer, M. (2002). Religion, spirituality, and marriage and family therapy: A study of family therapists' beliefs about the appropriateness of addressing religious and spiritual issues in therapy. *The American Journal of Family Therapy*, 30(2), 157-171.
- Carone, D. A., & Barone, D. F. (2001). A social cognitive perspective on religious beliefs: Their functions and impact on coping and psychotherapy. *Clinical Psychology Review*, 21(7), 989-1003.
- Carter, B., & McGoldrick, M. (1989). *The changing family life-cycle: A framework for family therapy*. Boston: Allyn & Bacon.
- Celal Nuri. (1993). *Kadınlarımız*. Eskişehir: T.C. Kültür Bakanlığı.
- Celkan, H. Y. (1991a). Beşeri kültürün temel ögesi aile. *Aile ve Toplum*, 1(1), 81-84.
- Celkan, H. Y. (1991b). Türklerde aile telakkileri. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. I, ss. 58-61), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Celkan, H. Y. (1992). Türk ailesinin yeni dönemlerde ele alınışı: Gökalp ve Baltacıoğlu örneği. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 252-261). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Centore, A. J., & Clinton, T. (2008). Benefits of religion on recovery from relationship problems. In J. D. Onera (Ed.), *The role of religion in marriage and family counseling* (pp. 181-196). New York: Routledge.
- Chamberlain, T. J., & Hall, C. A. (2000). *Realized religion: Research on the relationship between religion and health*. Philadelphia, PA: Templeton Foundation Press.
- Charles, K. K., & Stephens, M. (2004). Job displacement, disability, and divorce. *Journal of Labor Economics*, 22(2), 489-522.
- Chen, Z., Tanaka, N., Uji, M., Hiramura, H., Shikai, N., Fujihara, S., & Kitamura, T. (2007). The role of personalities in the marital adjustment of Japanese couples. *Social Behaviour and Personality: An International Journal*, 35(4), 561-572.
- Cheng, C. C. (2010). A study of inter-cultural marital conflict and satisfaction in Taiwan. *International Journal of Intercultural Relations*, 34(5), 354-62.
- Chi, S. K., & Houseknecht, S. K. (1985). Protestant fundamentalism and marital

- success: A comparative approach. *Sociology and Social Research*, 69(3), 351-373.
- Chinitz, J. G., & Brown, R. A. (2001). Religious homogamy, marital conflict, and stability in same-faith and interfaith Jewish marriages. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 40(4), 723-733.
- Christensen, A. & Shenk, J. L. (1991). Communication, conflict and psychological distance in nondistressed, clinic, and divorcing couples. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 59(3), 458-463.
- Christensen, H. T., & Barber, K. E. (1967). Interfaith versus intrafaith marriage in Indiana. *Journal of Marriage and the Family*, 29(3), 461-469.
- Christopher, F. S., & Cate, R. M. (1985). Premarital sexual pathways and relationship development. *Journal of Social and Personal Relationships*, 2(3), 271-288.
- Cirhinlioğlu, F. G. (2010). *Din psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Cirhinlioğlu, F. G. ve Ok, Ü. (2011). Kadınlar mı yoksa erkekler mi daha dindar? *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 3(1), 121-141.
- Civan, A. (2011). *Eşlerin duygu dışavurum tarzları ile algılanan evlilik kalitesinin ilişkisi ve duygusal farkındalığın rolü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Clamar, A. (1991). Interfaith marriage: Defining the issues, treating the problems. *Psychotherapy in Private Practice*, 9(2), 79-83.
- Clark, M. S. (1984). Record keeping in two types of relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47(3), 549-577.
- Clark, M. S., & Grote, N. K. (2003). Close relationships. In I. B. Weiner, T. Millon, & M. J. Lerner (Eds.), *Handbook of psychology* (V. 5, pp. 447-461). New Jersey: John Wiley & Sons.
- Clark, R. D., & Hatfield, E. (1989). Gender differences in receptivity to sexual offers. *Journal of Psychology & Human Sexuality*, 2(1), 39-55.
- Clark, W. H. (1961). *The psychology of religion: An introduction to religious experience and behavior*. New York: The Macmillan Company.
- Clydesdale, T. T. (1997). Family behaviors among early U.S. baby boomers: Exploring the effects of religion and income change, 1965-1982. *Social Forces*, 76(2), 605-635.
- Cochran, J. K., & Beeghley, L. (1991). The influence of religion on attitudes toward nonmarital sexuality: A preliminary assessment of reference group theory. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 30(1), 45-62.
- Cohan, C. L., & Kleinbaum, S. (2002). Toward a greater understanding of the cohabitation effect: Premarital cohabitation and marital communication. *Journal of Marriage and Family*, 64(1), 180-192.
- Cole, C. L. (2013). Empty-shell marriages. R. E. Emery (Ed.), In *Cultural sociology of divorce: An encyclopedia* (V. 1, pp. 418-420). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

- Coleman, M., Ganong, L., & Fine, M. (2000). Reinvestigating remarriage: Another decade of progress. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 1288-1307.
- Coltrane, S., & Ishii-Kuntz, M. (1992). Men's housework: A life course perspective. *Journal of Marriage and the Family*, 54(1), 43-57.
- Cowan, C. P., Cowan, P. A., Heming, G., Garrett, E., Coysh, W. S., Curtis-Boles, H., & Boles, A. J. (1985). Transitions to parenthood: His, hers, and theirs. *Journal of Family Issues*, 6(4), 451-481.
- Cox, J. (2010). *An introduction to the phenomenology of religion*. London: Continuum.
- Craddock, A. (1980). Marital problem-solving as a function of couples' marital power expectations and marital value systems. *Journal of Marriage and the Family*, 42(1), 185-196.
- Craddock, A. (1991). Relationships between attitudinal similarity, couple structure, and couple satisfaction within married and de facto couples. *Australian Journal of Psychology*, 43(1), 11-16.
- Crockett, H. J., Babchuk, N., & Ballweg, J. A. (1969). Change in religious affiliation and family stability: A second study. *Journal of Marriage and Family*, 31(3), 464-468.
- Crohan, S. E. (1996). Marital quality and conflict across the transition to parenthood in African American and White couples. *Journal of Marriage and Family*, 58(4), 933-944.
- Crohn, J. (2006). Irklar, etnik gruplar ve inançlar arası ilişkiler. H. Kessler & I. D. Yalom (Eds.), *Evlilik terapisi içinde* (ss. 101-108). İstanbul: Prestij Yayınları.
- Crouse, B., Karlins, M., & Schroder, H. (1968). Conceptual complexity and marital happiness. *Journal of Marriage and the Family*, 30(4), 643-646.
- Cunningham, M. R., Roberts, A. R., Barbee, A. P., Druen, P. B., & Wu, C. H. (1995). Their ideas of beauty are, on the whole, the same as ours: Consistency and variability in the cross-cultural perception of female physical attractiveness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68(2), 261-279.
- Cupach, W. R., & Canary, D. J. (2003). Conflict. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 355-360). New York: Macmillan Reference USA.
- Curtis, K. T., & Ellison, C. (2002). Religious heterogamy and marital conflict: Findings from the national survey of families and households. *Journal of Family Issues*, 23(4), 551-576.
- Curun, F. (2006). *Yüklemeler, iletişim çatışmaları, cinsiyet ve cinsiyet rolü yönelimi ile evlilik doyumu arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Cüceloğlu, D. (1999). *Anlamli ve coşkulu bir yaşam için savaşı*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Cüceloğlu, D. (2006). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Çağan, K. (2011). Ailenin işlevleri. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 83-94). İstanbul: Açılımkitap.
- Çağrı, M. (2011). Tedbürü'l-menzil. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde (C. 40, ss. 260-261). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Çakır, İ. (2010). 16. yüzyılda Ayntab şehrinde ailenin demografik yapısı (1539-1576). *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 1-17.
- Çakır, S. (1992a). Meşrutiyet devri kadınlarının aile arayışı. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. I, ss. 238-251). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Çakır, S. (1992b). XX. yüzyılın başında kadın ve aile dernekleri ve nizamnameleri. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. III, ss. 988-1012). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Çakır, S. (2008). *Evlilik bireylerin evlilik uyumlarının ana-babalarına bağlanma düzeyleri ve demografik değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çantay, H. B. (2005). *Kur'an-ı hakim ve meâli kerim*. İstanbul: Risale Yayınları.
- Çatlı, G. (2008). *İstanbul ve Nevşehir'de Alevi-Sünni evliliğinin antropolojik açıdan incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, C. (2000). Değişim sürecinde Türk aile yapısı ve din: Paradigmatik anlam ve işlev farklılaşması. *Dergi Karadeniz*, 8, 25-35.
- Çelik, C. K. (2006a). *Eğitim yöneticilerinin mesleki tükenmişlikleri ile evlilik doyumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Çelik, H. (2011). Kur'an-ı Kerim'de cariyelerle evlilik meselesi. *Kahramanmaraş Sütcü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 9(18), 137-173.
- Çelik, M. (2006b). *Evlilik doyum ölçeği geliştirme çalışması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Çetin, M. (2015). Kadını darp/dövme meselesinin çözümünde Hz. Peygamberin yaklaşımı. *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(1), 253-280.
- Çınar, L. (2008). *Evlilik doyumunu: Cinsiyet rolleri ve yardım arama tutumu*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çimen, Ş. E. (2007). *Görücü usulü ve anlaşarak evlenen bireylerin çeşitli sosyal, psikolojik faktörler yönünden karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çoban, A. İ. (2005). Yalnız yaşayan yaşlılara ilişkin aile politikaları. *Aile ve Toplum*, 2(8), 38-46.
- David, P., & Stafford, L. (2015). A relational approach to religion and spirituality in marriage: The role of couples' religious communication in marital satisfac-

- ction. *Journal of Family Issues*, 36(2), 232-249.
- Davie, G. R. C. (2005). From obligation to consumption: A framework for reflection in Northern Europe. *Political Theology*, 6(3), 281-301.
- Davis, K. A., & Epkins, C. C. (2009). Do private religious practices moderate the relation between family conflict and preadolescents' depression and anxiety symptoms? *The Journal of Early Adolescence*, 29(5), 693-717.
- Day, R. D., & Acock, A. (2013). Marital well-being and religiousness as mediated by relational virtue and equality. *Journal of Marriage and Family*, 75(1), 164-177.
- Dean, D. G. (1966). Emotional maturity and marital adjustment. *Journal of Marriage and the Family*, 28(4), 454-457.
- Dean, D. G. (1968). Alienation and marital adjustment. *Sociological Quarterly*, 9(2), 186-192.
- Dean, D. G., & Spanier, G. B. (1974). Commitment: An overlooked variable in marital adjustment. *Sociological focus*, 7(2), 113-118.
- De Beauvoir, S. (1993). *Kadın ikinci cins I: Genç kızlık çağı* (B. Onaran, Çev.). İstanbul: Payel Yayınları.
- Dell, F. (2005). Makine çağında aşk. A. Krich (Der.), *Aşkın anatomisi içinde*, (M. Harmancı, Çev.) (ss. 47-64). İstanbul: Say Yayınları.
- DeMaris, A. (1984). A comparison of remarriages with first marriages on satisfaction in marriage and its relation to prior cohabitation. *Family Relations*, 33(3), 443-449.
- DeMaris, A. (2007). The role of relationship inequity in marital disruption. *Journal of Social and Personal Relationships*, 24(2), 177-195.
- DeMaris, A., & Leslie, G. R. (1984). Cohabitation with the future spouse: Its influence upon marital satisfaction and communication. *Journal of Marriage and Family*, 46(1), 77-84.
- DeMaris, A., & Macdonald, W. (1993). Premarital cohabitation and marital instability. *Journal of Marriage and Family*, 55(2), 399-407.
- DeMaris, A., Mahoney, A., & Pargament, K. I. (2010). Sanctification of marriage and general religiousness as buffers of the effects of marital inequity. *Journal of Family Issues*, 31(10), 1255-1278.
- DeMaris, A., & Rao, K. V. (1992). Premarital cohabitation and subsequent marital stability in the United States: A reassessment. *Journal of Marriage and the Family*, 54(1), 178-190.
- Demiray, Ö. (2006). *Evlilikte uyumun demografik özelliklere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Demirel, Ö. (1990). 1700-1730 tarihlerinde Ankara'da ailenin niceliksel yapısı. *Belleten*, 54(211), 945-961.

- Demirel, Ö., Gürbüz, A. ve Tuş, M. (1992). Osmanlılarda ailenin demografik yapısı. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 97-161). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Demirkan, S. Y., Ersoz, A. G., Şen, R. B., Ertekin, E., Sezgin, O., Turgut, A. M. ve Şehitoğlu, N. (2009). *Boşanma nedenleri araştırması*. Ankara: ASAGEM.
- Deniz, G. (2011). Kur'an'a göre Hz. Adem (a.s.)'in sertüveni. *Journal of Islamic Research*, 22(2), 89-105.
- De Vaus, D., & McAllister, I. (1987). Gender differences in religion: A test of the structural location theory. *American Sociological Review*, 52(4), 472-481.
- De Vaux, R. (2003). *Yahudilikte aile* (Ahmet Güç, Çev.). Bursa: Arasta Yayınları.
- Dickstein, S., Seifer, R., St Andre, M., Schiller, M. (2001). Marital attachment interview: Adult attachment assessment of marriage. *Journal of Social & Personal Relationships*, 18(5), 651-672.
- Diener, E., Suh, E. M., Lucas, R. E., & Smith, H. L. (1999). Subjective well-being: Three decades of progress. *Psychological Bulletin*, 125(2), 276-302.
- Dion, K., Berscheid, E., & Walter, E. (1972). What is beautiful is good. *Journal of Personality and Social Psychology*, 24(3), 285-290.
- Dion, M. R. (2005). Healthy marriage programs: Learning what works. *Future of Children*, 15(2), 139-156.
- Doğan, İ. (1991). Evlilik dışı beraberlik: Birlikte yaşama. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. II, ss. 523-527), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Doğan, İ. (1992). Tanzimat sonrası sosyo-kültürel değişmeler ve Türk ailesi. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 176-198). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Doğan, İ. (2001). *Osmanlı ailesi: Sosyolojik yaklaşım*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları
- Doğan, M. (2003). Türk Medeni Kanunu'nun evliliğin genel hükümleri bakımından getirdiği yenilikler. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 52, 93-129.
- Doğan, Ö. A. ve Sunal, A. B. (2011). Evliliklerde olumlu yanılama: İlişki bağlanımı ile nedensellik ve sorumluluk yüklemeleri arasındaki ilişkiler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 26(67), 70-82.
- Doğramacı, E. (1997). *Türkiye'de kadının dün ve bugün*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Doherty, R. W., Hatfield, E., Thompson, K., & Choo, P. (1994). Cultural and ethnic influences on love and attachment. *Personal Relationships*, 1(4), 391-398.
- Dollahite, D. C., Hawkins, A. J., & Parr, M. R. (2012). "Something more": The meanings of marriage for religious couples in America. *Marriage & Family Review*, 48(4), 339-362.
- Dollahite, D. C., & Lambert, N. M. (2007). Forsaking all others: How religious involvement promotes marital fidelity in Christian, Jewish, and Muslim couples. *Review of Religious Research*, 48(3), 290-307.

- Dollahite, D. C., & Marks, L. D. (2009). A conceptual model of family and religious processes in a diverse, national sample of highly religious families. *Review of Religious Research*, 50(4), 373-391.
- Dollahite, D. C., Marks, L. D., & Goodman, M. A. (2004). Families and religious beliefs, practices, and communities: Linkages in a diverse and dynamic cultural context. In M. Coleman & L. H. Ganong (Eds.), *The handbook of contemporary families: Considering the past, contemplating the future* (pp. 411-431). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Donohue, K. C., & Ryder, R. G. (1982). A methodological note on marital satisfaction and social variables. *Journal of Marriage and the Family*, 44(3), 743-747.
- Donuk, A. (1980). Çeşitli topluluklarda ve eski Türklerde aile. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, 33, 147-168.
- Doss, B. D., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2009). The effect of the transition to parenthood on relationship quality: An eight-year prospective study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(3), 601-619.
- Dökmen, Y. Z. (2010). *Toplumsal cinsiyet: Sosyal psikolojik açıklamalar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Döner, E. (2015). *Tefsirde İsrâiliyyât'ın kaynak ve bilgi değeri*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Dronkers, J. & Härkönen, J. (2008). The intergenerational transmission of divorce in cross-national perspective: Results from the fertility and family surveys. *Population Studies*, 62(3), 273-288.
- Duben, A., & Behar, C. (2014). *İstanbul haneleri: Evlilik, aile ve doğurganlık, 1880-1940* (N. Mert, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Dudley, M. G., & Kosinski, F. A. (1990). Religiosity and marital satisfaction: A research note. *Review of Religious Research*, 32(1), 78-86.
- Duman, M. Z. (2011). İslâm'ın köle ve cariye sorununa yaklaşımı. *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 12(1), 1-54.
- Duran, Ş. ve Hamamcı, Z. (2010). The investigation of effects of premarital relationships enhancement program on conflict communication style and communication skills of university students with romantic relationship. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 23, 87-100.
- Durğut, S. (2015). *İlk evliliğini 18 yaş altında yapmış ve aynı kişi ile evli olan kadınların evlilik uyumlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Dush, C. M. K., Cohan, C. L., & Amato, P. R. (2003). The relationship between cohabitation and marital quality and stability: Change across cohorts? *Journal of Marriage and Family*, 65(3), 539-549.
- Dush, C. M. K., Taylor, M. G., & Kroeger, R. A. (2008). Marital happiness and psychological well-being across the life course. *Family Relations*, 57(2), 211-226.

- Duvarcı, A. (1991). İslâmiyet öncesi Türk edebiyatında aile. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. II, ss. 392-399), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Düzbakar, Ö. (2008). Osmanlı toplumunda çökeşlilik: 1670-1698 yılları arasında Bursa örneği. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 23, 85-100.
- D'Antonio, W. V., Newman, W. M., & Wright, S. A. (1982). Religion and family life: How social scientists view the relationship. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 21(3), 218-225.
- Eagly, A. H., & Wood, W. (1999). The origins of sex differences in human behavior. *American Psychologist*, 54(6), 408-423.
- Ebû Dâvud, Süleymân b. el-Eş'as (2009). *Sünenü Ebî Dâvud I-VII* (thk. Şu'ayb el-Arnaût vd.). Dımaşk: Dâru'r-Risâleti'l-Alemiyye.
- Edmonds, V. H. (1967). Marital conventionalization: Definition and measurement. *Journal of Marriage and Family*, 29(4), 681-688.
- Edmonds, V. H., Withers, G., & Dibatista, B. (1972). Adjustment, conservatism, and marital conventionalization. *Journal of Marriage and Family*, 34(1), 96-103.
- Ekinci, E. B. (1991). Hukuk-ı aile kararnamesi. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. II, ss. 616-617), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Ekşi, H. ve Kahraman, Z. (2012). Bir evlilik ve aile hayatı eğitim programının evli kadınlarda evlilik uyumuna ve aile sistemine etkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36, 129-145.
- Ellingson, J. E., Smith, D. B., & Sackett, P. R. (2001). Investigating the influence of social desirability on personality factor structure. *Journal of Applied Psychology*, 86(1), 122-133.
- Ellis, A. (1980). Psychotherapy and atheistic values: A response to A. E. Bergin's "Psychotherapy and religious values." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 48(5), 635-639.
- Ellison, C. G., & Anderson, K. L. (2001). Religious involvement and domestic violence among U.S. couples. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 40(2), 269-286.
- Ellison, C. G., & Bartkowski, J. P. (2002). Conservative Protestantism and the household division of labor. *Journal of Family Issues*, 23(8), 950-985.
- Ellison, C. G., Bartkowski, J. P., & Anderson, K. L. (1999). Are there religious variations in domestic violence? *Journal of Family Issues*, 20(1), 87-113.
- Ellison, C. G., Bartkowski, J. P., & Segal, M. L. (1996). Conservative Protestantism and the parental use of corporal punishment. *Social Forces*, 74(3), 1003-1028.
- Ellison, C. G., Burdette, A. M., & Wilcox, W. B. (2010). The couple that prays together: Race and ethnicity, religion, and relationship quality among working-age adults. *Journal of Marriage and Family*, 72(4), 963-975.

- Ellison, C. G., Henderson, A. K., Glenn, N. D., & Harkrider, K. E. (2011). Sanctification, stress and marital quality. *Family Relations*, 60(4), 404-420.
- Elmacı, N. ve Ceylan, A. (2005). Diyarbakır'ın göç alan bir semtinde akraba evlilikleri ve değişim. B. Kümbetoğlu & H. B. Gedik (Ed.), *Gelenekten geleceğe antropoloji* içinde (ss. 129-140). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Elphinston, R. A., Feeney, J. A., Noller, P., Connor, J. P., & Fitzgerald, J. (2013). Romantic jealousy and relationship satisfaction: The cost of rumination. *Western Journal of Communication*, 77(3), 293-304.
- Emmers-Sommer, T. M. (2003). Communication. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 327-332). New York: Macmillan Reference USA.
- Engels, F. (2010). *Ailenin, özel mülkiyetin ve devletin kökeni* (K. Somer, Çev.). Ankara: Sol Yayınları.
- Er, H. (2008). Dinler arası evlilikler: Problemleri ve çözüm önerileri. M. Bulut (Ed.), *I. Din Hizmetleri Sempozyumu* içinde (C. 2, ss. 589-599). Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Erbek, E., Beştepe, E., Akar, H., Eradamlar, N. ve Alpkan, R. L. (2005). Evlilik uyumu. *Düşünen Adam*, 18(1), 39-47.
- Erdem, M. (1991). Dinler ve aile. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 341-352), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Erdönmez, C. (2004). *Şer'iyye sicillerine göre Kıbrıs'ta toplum yapısı (1839-1856)*. Yayınlanmamış doktora tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Ergin, N. G. (2008). *Evlilik ve boşanmış kişilerin evlilik uyumu ve cinsiyetçilik açısından karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ergün, M. (1991). Sanayileşme ve ailenin görevlerinde meydana gelen değişimler. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. III, ss. 893-894), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Eriksen, T. H. (2009). *Küçük yerler derin mevzular, Sosyal ve kültürel antropolojiye giriş* (F. Adsay, Çev.). İstanbul: Avesta Yayınları.
- Erikson, E. H. (2014). *İnsanın 8 evresi* (G. Akkaya, Çev.). İstanbul: Okuyan Us.
- Ersanlı, E. (2007). *Evlilik ilişkilerinde eşlerin akılcı olmayan inançlarıyla baş etmelerinde bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı evlilik ilişkisini geliştirme programının etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Ersanlı, K. ve Kalkan, M. (2003). Evlilik ilişkisini geliştirme programının evli çiftlerin evlilik ilişkilerini değerlendirmelerine etkisi. *3P Psikiyatri Psikoloji Psiko-farmakoloji Dergisi*, 11(3), 219-226.
- Erten, H. (2001). *Konya şer'iyye sicilleri ışığında ailenin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı*. Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı.

- Ertit, V. (2017). *Secularization of Alevis in Turkey: An extension of Steve Bruce's secularization paradigm and its application to Alevi communities in Turkey*. Ankara: ORIENT Publishing House.
- Esed, M. (1996). *Kur'an mesajı: Meal-tefsir* (A. Ertürk ve C. Koytak, Çev.). İstanbul: İşaret Yayınları.
- Esen, N. (1991). *Türk romanında aile kurumu*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.
- Esen, N. (1992). Türk ailesindeki değişimin romanımıza yansımaları. *Sosyo-kültürel değişim sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 660-676). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Eyce, B. (2000). Tarihten günümüze Türk aile yapısı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 4, 223-243.
- Farber, B. (1957). An index of marital integration. *Sociometry*, 20(2), 117-134.
- Fard, M. K., Shahabi, R., & Zardkhaneh, S. A. (2013). Religiosity and marital satisfaction. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 82, 307-311.
- Feeney, J. A., Noller, P., & Roberts, N. (2000). Attachment and close relationships. In C. Hendrick & S. S. Hendrick (Eds.), *Close relationships: A sourcebook* (pp. 185-201). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Feingold, A. (1988). Matching for attractiveness in romantic partners and same-sex friends: A meta-analysis and theoretical critique. *Psychological Bulletin*, 104(2), 226-235.
- Feingold, A. (1990). Gender differences in effects of physical attractiveness on romantic attraction. A comparison across five research paradigms. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5), 981-993.
- Feingold, A. (1992). Gender differences in mate selection preferences: A test of the parental investment model. *Psychological Bulletin*, 112(1), 125-139.
- Feist, J., & Brannon, L. (1988). *Health psychology*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Feldman, S. S., & Nash, S. C. (1984). The transition from expectancy to parenthood: Impact of the firstborn child on men and women. *Sex Roles*, 11(1), 84-92.
- Feltey, K. M. (2003). Single-parent family. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 4, pp. 1515-1523). New York: Macmillan Reference USA.
- Fennell, D. (1993). Characteristics of long-term marriages. *Journal of Mental Health Counseling*, 15(4), 446-460.
- Feng, D., Giarrusso, R., Bengtson, V. L., & Frye, N. (1999). Intergenerational transmission of marital quality and marital instability. *Journal of Marriage and the Family*, 61(2), 451-464.
- Fergusson, D. M., Horwood, L. J., Kershaw, K. L., & Shannon, F. T. (1986). Factors associated with reports of wife assault in New Zealand. *Journal of Marriage and Family*, 48(2), 407-412.
- Fergusson, D. M., Horwood, L. J., & Shannon, F. T. (1984). A proportional hazards

- model of family breakdown. *Journal of Marriage and the Family*, 46(3), 539-549.
- Fındıkoğlu, Z. F. (1991). Aile hukukumuzun tedvini meselesi. B. Dilekçigil ve A. Çiğdem (Der.), *Aile yazıları II* içinde (ss. 17-52). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Fışıloğlu, H. & Demir, A. (2000). Applicability of the dyadic adjustment scale for measurement scale for measurement of marital quality with Turkish couples. *European Journal of Psychological Assessment*, 16(3), 214-218.
- Fiese, B. H., & Tomcho, T. J. (2001). Finding meaning in religious practices: The relation between religious holiday rituals and marital satisfaction. *Journal of Family Psychology*, 15(4), 597-609.
- Filsinger, F., & Wilson, M. (1984). Religiosity, socioeconomic rewards, and family development: Predictors of marital adjustment. *Journal of Marriage and the Family*, 46(3), 663-670.
- Fincham, F. D. (2003). Marital conflict: Correlates, structure, and context. *Current Direction in Psychology Science*, 12(1), 23-27.
- Fincham, F. D. (2009). Marital happiness. In *The encyclopedia of positive psychology* (Vol. 2, p. 594-599). New York: John Wiley.
- Fincham, F. D., Ajayi, C., & Beach, S. R. H. (2011). Spirituality and marital satisfaction in African American couples. *Psychology of Religion and Spirituality*, 3(4), 259-268.
- Fincham, F. D., Beach, S., & Nelson, G. (1987). Attribution processes in distressed and nondistressed couples: 3. Causal and responsibility attributions for spouse behaviour. *Cognitive Therapy and Research*, 11(1), 71-86.
- Fincham, F. D., Beach, S. R. H. (2010). Marriage in the new millennium: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 72(3), 630-649.
- Fincham, F. D., Beach, S. R. H., Lambert, N., Stillman, T., & Braithwaite, S. (2008) Spiritual behaviors and relationship satisfaction: A critical analysis of the role of prayer. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 27(4), 362-388.
- Fincham, F. D., & Bradbury, T. N. (1987). The assessment of marital quality: A reevaluation. *Journal of Marriage and the Family*, 49(4), 797-809.
- Fincham, F. D., & Bradbury, T. N. (1993). Marital satisfaction, depression, and attributions: A longitudinal analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64(3), 442-52.
- Fincham, F. D., Lambert, N. M., & Beach, S. R. H. (2010). Faith and unfaithfulness: Can praying for your partner reduce infidelity? *Journal of Personality and Social Psychology*, 99(4), 649-659.
- Fincham, F. D., & Linfield, K. J. (1997). A new look at marital quality: Can spouses feel positive and negative about their marriage? *Journal of Family Psychology*, 11(4), 489-502.
- Fincham, F. D., Stanley, S., & Beach, S. R. H. (2007). Transformative processes in marriage: An analysis of emerging trends. *Journal of Marriage and Family*,

69(2), 275-292.

- Fine, C. (2011). *Toplumsal cinsiyet yanılısaması* (K. Tanrıyar, Çev.). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Fine, M. A., & McBride, J. A. (2003). Stepfamilies. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 4, pp. 1568-1573). New York: Macmillan Reference USA.
- Fisher, H. E. (1987). The four-year itch: Do divorce patterns reflect our evolutionary heritage? *Natural History*, 96, 22-33.
- Fleming, W. M. (2003). Family systems theory. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 642-646). New York: Macmillan Reference USA.
- Fontana, D. (2003). *Psychology, religion, and spirituality*. Oxford: BPS Blackwell.
- Forste, R. T., & Heaton, T. B. (1988). Initiation of sexual activity among female adolescents. *Youth and Society*, 19(3), 250-268.
- Fowers, B. J., Applegate, B., Olson, D. H., & Pomerantz, B. (1994). Marital conventionalization as a measure of marital satisfaction: A confirmatory factor analysis. *Journal of Family Psychology*, 8(1), 98-103.
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1986). Predicting marital success with PREPARE: A predictive validity study. *Journal of Marital and Family Therapy*, 12(4), 403-413.
- Frankl, V. E. (2009). *İnsanın anlam arayışı* (S. Budak, Çev.). İstanbul: Okuyan Us.
- Frankl, V. E. (2014). *Psikoterapi ve din: Bilinçdışıdaki tanrı* (Z. Taşkın, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.
- Freedman, J. L., Sears, D. O., & Carlsmith, J. M. (1993). *Sosyal Psikoloji* (Ali Dönmez, Çev.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Freud, S. (1961). *The future of an illusion* (J. Strachey, Trans.). New York: W. W. Norton.
- Freud, S. (2004). *Totem and taboo: Some point of agreement between the mental life of savages and neurotics* (J. Strachey, Trans.). London & New York: Routledge.
- Frisco, M. L., & Williams, K. (2003). Perceived housework equity, marital happiness, and divorce in dual-earner households. *Journal of Family Issues*, 24(1), 51-73.
- Fromm, E. (1995). *Sevme sanatı* (Y. Salman, Çev.). İstanbul: Payel Yayınları.
- Fromm, E. (2003). *Sahip olmak ya da olmak* (A. Arıtan, Çev.). İstanbul: Arıtan Yayınevi.
- Fromm, E. (2005). Üretici sevgi. A. Krich (Der.), M. Harmancı (Çev.), *Aşkın anatomisi* içinde (ss. 161-168). İstanbul: Say Yayınları.
- Fromm, E. (2006). *Psikanaliz ve din* (E. Erten, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.
- Gallichan, W. M. (1918). *The psychology of marriage*. New York: Frederick A. Stokes Company.
- Galvin, K. M. (2003). Communication. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyc-*

- lopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 332-337). New York: Macmillan Reference USA.
- Gazâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed (çev. 1996). *İhyâü Ulûmiddîn I-IV*. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî.
- Gazioğlu, A. E. İ. (2004). Aile yaşam döngüsü. H. Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu* içinde (ss. 19-37). İstanbul: Remzi Yayınları.
- Gerber, H. (1998). Bir Osmanlı şehri olan Bursa'da kadının sosyo-ekonomik statüsü (1600-1700) (H. Erten, Çev.). *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8, 327-329.
- Gergen, K. J., & Gergen, M. M. (1995). Kişilerarası çekim. N. Bilgin (Ed.), *Sosyal psikolojiye giriş* içinde (ss.). İzmir: İzmir Kitaplığı.
- Gerstein, R. S. (1978). Intimacy and privacy. *Ethics*, 89(1), 76-81.
- Ghaemian, A., & Gholami, J. (2010). An investigation into the relationship between personality types and interpersonal problem solving styles with marital adjustment in the married students at Islamic Azad University. *The Arap Journal of Psycyhiatry*, 21(1), 70-84.
- Giblin, P. R. (1997). Marital spirituality: A quantitative study. *Journal of Religion and Health*, 36(4), 321-332.
- Giddens, A. (2000). *Sosyoloji* (H. Özel vd., Çev.). Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Giddens, A. (2014). *Mahremiyetin dönüşümü* (İ. Şahin, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Giddens, A., & Pierson, C. (2001). *Modernliği anlamlandırmak* (S. Uyrkulak & M. Sağlam, Çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Gleckman, A. D., & Streicher, P. J. (1990). The potential for difficulties with Jewish intermarriage: Interventions and implications for the mental health counselor. *Journal of Mental Health Counseling*, 12(4), 480-494.
- Glenn, N. D. (1982). Interreligious marriages in the United States: Patterns and recent trends. *Journal of Marriage and the Family*, 44(3), 555-566.
- Glenn, N. D. (1990). Quantitative research on marital quality in the 1980s: A critical review. *Journal of Marriage and the Family*, 52(4), 818-831.
- Glenn, N. D., & Kramer, K. B. (1987). The marriages and divorces of the children of divorce. *Journal of Marriage and the Family*, 49(4), 811-825.
- Glenn, N. D., & Supancic, M. (1984). The social and demographic correlates of divorce and separation in the United States: An update and reconsideration. *Journal of Marriage and the Family*, 46(3), 563-575.
- Glenn, N. D., & Weaver, C. N. (1981). The contribution of marital happiness to global happiness. *Journal of Marriage and Family*, 43(1), 161-168.
- Glick, P. (1988). Fifty years of family demography: A record of social change. *Journal of Marriage and the Family*, 50(4), 861-874.
- Glick, P., Lameiras, M., & Castro, Y. G. (2002). Education and Catholic religiosity

- as predictors of hostile and benevolent sexism toward women and men. *Sex Roles*, 47 (9/10), 433-441.
- Glock, C. Y., & Stark, R. (1965). *Religion and society in tension*. Chicago: Rand McNally.
- Goldberg, W. A., Michaels, G. Y., & Lamb, M. E. (1985). Husbands' and wives' patterns of adjustment to pregnancy and first parenthood. *Journal of Family Issues*, 6(4), 483-504.
- Goldscheider, C., & Mosher, W. D. (1991). Patterns of contraceptive use in the United States: The importance of religious factors. *Studies in Family Planning*, 22(2), 102-115.
- Goodman, M. A., & Dollahite, D. C. (2006). How religious couples perceive the influence of god in their marriage. *Review of Religious Research*, 48(2), 141-155.
- Goodman, M. A., Dollahite, D. C., Marks, L. D., & Layton, E. (2013). Religious faith and transformational processes in marriage. *Family Relations*, 62(5), 808-823.
- Goodwin, J. S., Hunt, W. C., Key, C. R., & Samet, J. M. (1987). The effect of marital status on stage, treatment, and survival of cancer patients, *Journal of the American Medical Association*, 258(21), 3125-3130.
- Goody, J. (2004). *Avrupa'da aile: Bir tarihsel-antropolojik deneme* (S. Arısoy, Çev.). İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Gordon, K. C. (1998/1999). The necessity and enforcement of cohabitation agreements: When strings will attach and how to prevent them. A state survey. *University of Louisville Brandeis Law Journal*, 37, 245-257.
- Gottman, J., Markman, H., & Notarius, C. (1977). The topography of marital conflict: A sequential analysis of verbal and nonverbal behavior. *Journal of Marriage and the Family*, 39(3), 461-477.
- Gottman, J. M., Coan, J., Carrere, S., & Swanson, C. (1998). Predicting marital happiness and stability from newlywed interactions. *Journal of Marriage and the Family*, 60(1), 5-22.
- Gottman, J. M., & Krokoff, L. J. (1989). Marital interaction and satisfaction: A longitudinal view. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 57(1), 47-52.
- Gove, W. R. (1973). Sex, marital status, and mortality. *American Journal of Sociology*, 79(1), 45-67.
- Gover, D. A. (1963). Socio-economic differential in the relationship between marital adjustment and wife's employment status. *Marriage and Family Living*, 25(4), 452-456.
- Göçek, F. M. ve Baer, M. D. (2009). 18. yüzyıl kadı sicillerinde Osmanlı kadınlarının toplumsal sınırları. M. C. Zilfi (Ed.), *Modernleşmenin eşiğinde Osmanlı kadınları içinde* (N. Alpay, Çev.) (ss. 47-62). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Göka, E. (2006). *Türk grup davranışı*. Ankara: Aşına Kitaplar.
- Gökçe, B. (1990). Evlilik kurumuna sosyolojik bir yaklaşım. B. Dikeçliğil ve A.

- Çiğdem (Der.), *Aile Yazıları 4: Evlilik Kurumu ve İlişkileri* içinde (ss. 385-400). Ankara : T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Gökdağ, R. (2013). Kişilerarası çekicilik ve yakın ilişkiler. S. Ünlü (Ed.), *Sosyal psikoloji* içinde (pp. 88-108). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Göle, N. (1992). *Modern mahrem: Medeniyet ve örtünme*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Gölpınarlı, A. (2007). *Kur'an'ı Kerim ve meal*. İstanbul: Elif Kitabevi.
- Görgülü, Ü. (2013). Kadınların kamu idareciliği bağlamında Nisa Suresi 34. ayete analitik bir yaklaşım. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 21, 383-394.
- Greeff, A. P. & De Bruyne, T. (2000). Conflict management style and marital satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 26(4), 321-334.
- Griffith, A. B., & Rotter J. C. (1999). Families and spirituality: Therapists as facilitators. *The Family Journal*, 7(2), 161-165.
- Grote, N. K., & Clark, M. S. (2001). Perceiving unfairness in the family: Cause or consequence of marital distress? *Journal of Personality and Social Psychology*, 80(2), 281-293.
- Grote, N. K., & Frieze, I. H. (1994). The measurement of friendship-based love in intimate relationships. *Personal Relationships*, 1(3), 275-300.
- Grote, N. K., & Frieze, I. H. (1998). "Remembrance of things past": Perceptions of marital love from its beginnings to the present. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(1), 91-109.
- Grote, N. K., Frieze, I. H., & Stone, C. A. (1996). Children, traditionalism in the division of family work, and marital satisfaction: "What's love got to do with it?" *Personal Relationships*, 3(3), 211-228.
- Gruber-Baldini, A. L., Schaie, K. W., & Willis S. L. (1995). Similarity in married couples: A longitudinal study of mental abilities and rigidity-flexibility. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(1), 191-203.
- Gruner, L. (1985). The correlation of private, religious devotional practices and marital adjustment. *Journal of Comparative Family Studies*, 16(1), 47-59.
- Guerrero, L. K., & Eloy, S. V. (1992). Relational satisfaction and jealousy across marital types. *Communication Reports*, 5(1), 23-31.
- Gül, G. (2004). Aile ve evlilik kurumu. Haluk Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu* içinde (9-18), İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gül, G. (2016). *Evlilik biçimleri açısından evlilik uyumu, ilişkilerde yüklenme tarzları ve psikolojik dayanıklılık değişkenlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Güler, A. (1992). İlk yazılı metinlerde aile ve unsurları. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. I, ss. 69-81). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Güler, İ. (2015). *Sabit din dinamik şeriat*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Gülerce, A. (1996). *Türkiye'de ailelerin psikolojik örüntüleri*. İstanbul: Boğaziçi Ya-

- yınları.
- Gültepe, N. (2008). *Türk kadın tarihine giriş: Amazonlardan Bâciyân-ı Rûm'a*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Günay, Ü. (1999). *Erzurum ve çevre köylerinde dinî hayat*. İstanbul: Erzurum Kitaplığı.
- Günay, Ü. (2003). *Din sosyolojisi*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Gündoğan, A. (2007). *Relationship between self-construals and marital quality*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güney, S. (2009). *Sosyal psikoloji*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güngör, H. C. (2014). *Evlilik doyumunu açıklamaya yönelik bir model geliştirme*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Güngör, H. C. ve Özbay, Y. (2008). Evlilikte yetkinlik ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(29), 79-93.
- Güngör, Ö. (2016). *İki dünya bir aile*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gürel, B. (2017). *Ekonomik faktörlerin evlilik kalitesine etkisi: Bir dyadic model testi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gürkan, S. L. (2002). Yahudilikte ihtidâ meselesi. *İslâm Araştırmaları Dergisi*, 7, 31-55.
- Gürkan, S. L. (2008). *Yahudilik*. İstanbul: İsam Yayınları.
- Gürkan, S. L. (2012). Yahudi geleneğinde kadın algısı. A. Ünal, H. Karataş, Y. Meral, D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik içinde* (ss. 631-648). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.
- Hackle, L.S., & Ruble, D. N. (1992). Changes in the marital relationship after the first baby is born: Predicting the impact of expectancy disconfirmation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 62(6), 944-957.
- Hadaway, C. K., & Marler, P. L. (1993). All in the family: Religious mobility in America. *Review of Religious Research*, 35(2), 97-116.
- Hahlweg, K., Markman, H. J., Thurmaier, F., Engl, J., & Eckert, V. (1998). Prevention of marital distress: Results of a German prospective longitudinal study. *Journal of Family Psychology*, 12(4), 543-556.
- Halford, W. K., O'Donnell, C., Lizzio, A., & Wilson, K. L. (2006). Do couples at high risk of relationship problems attend premarriage education? *Journal of Family Psychology*, 20(1), 160-163.
- Hall, C. M. (1996a). *Identity, religion and values: Implications for practitioners*. Washington, DC: Taylor & Francis.
- Hall, D. R. (1996b). Marriage as a pure relationship: Exploring the link between premarital cohabitation and divorce in Canada. *Journal of Comparative Family*

- Studies*, 27(1), 1-12.
- Hall, D. R., & Zhao, J. Z. (1995). Cohabitation and divorce in Canada: Testing the selectivity hypothesis. *Journal of Marriage and Family*, 57(2), 421-427.
- Hall, S. S. (2012). Implicit theories of the marital institution. *Marriage & Family Review*, 48(1), 1-19.
- Hamamcı, Z., Buğa, A. ve Duran, Ş. (2011). Üniversite öğrencilerinin evlilik yaşıantısı ile ilgili bilgi kaynaklarının ve evlilik öncesi eğitim ihtiyaçlarının incelenmesi. *Aile ve Toplum*, 7(26), 33-50.
- Hamidi, F., Makwand, Z. A., & Hosseini, Z. M. (2010). Couple therapy: Forgiveness as an Islamic approach in counselling. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 5, 1525-1530.
- Hansen, F. J., Fallon, A. E., & Novotny, S. L. (1991). The relationship between social network structure and marital satisfaction in distressed and nondistressed couples: A pilot study. *Family Therapy*, 18(2), 101-114.
- Hansen, G. L. (1981). Marital adjustment and conventionalization: A reexamination. *Journal of Marriage and the Family*, 43(4), 855-863.
- Hansen, G. L. (1987). The effect of religiosity on factors predicting marital adjustment. *Social Psychology Quarterly*, 50(3), 264-269
- Hansen, G. L. (1992). Religion and marital adjustment. In R. F. Schumaker (Ed.), *Religion and mental health* (pp. 189-198). New York: Oxford University Press.
- Hansen, G. L., & Gage, B. (1990, November). *Fundamentalism and marital interaction*. Presented at the National Council on Family Relations annual meetings, Seattle, WA.
- Hardy, S. A., & Raffaelli, M. (2003). Adolescent religiosity and sexuality: An investigation of reciprocal influences. *Journal of Adolescence* 26(6), 731-739.
- Hargrave, T. D., Froeschle, J., & Castillo, Y. (2009). Forgiveness and spirituality: Elements of healing in relationships. In F. Walsh (Ed.), *Spiritual resources in family therapy* (pp. 301-322). New York: Guilford Press.
- Hart, K. (2007). Love by arrangement: The ambiguity of 'spousal choice' in a Turkish village. *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 13(2), 345-362.
- Hartley, S. F. (1978). Marital satisfaction among clergy wives. *Review of Religious Research*, 19(2), 178-191.
- Harvey, J. H., & Weber, A. L. (2002). *Odyssey of the heart: Close relationships in the 21st century* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Harway, M. (Ed.). (2005). *Handbook of couples therapy*. New Jersey: John Wiley.
- Hatch, R. C., James, D. E., & Schum, W. R. (1986). Spiritual intimacy and marital satisfaction. *Family Relations*, 35(4), 539-545.
- Hatipoğlu, Z. (1993). *The role of certain demographic variables and marital conflict in marital satisfaction of husbands and wives*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Haug, I. E. (1998). Including a spiritual dimension in family therapy: Ethical considerations. *Contemporary Family Therapy*, 20(2), 181-194.
- Haviland, W. A. (1999). *Cultural anthropology*. Fort Worth, TX: Harcourt Brace College Publishers.
- Haviland, W. A. (2002). *Kültürel antropoloji* (H. İnaç ve S. Çiftçi, Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Haviland, W. A., Prins, H. E. L., Walrath, D. & McBride, B. (2008). *Kültürel antropoloji* (İ. D. E. Sarioğlu, Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Hawkins, D. N., & Booth, A. (2005). Unhappily ever after: Effects of long term, low quality marriages on well-being. *Social Forces*, 84 (1), 445-465.
- Hayford, S. R., & Morgan, S. P. (2008). Religiosity and fertility in the United States: The role of fertility intentions. *Social Forces*, 86(3), 1163-1188.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-524.
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organizational framework for research on close relationships. *Psychological Inquiry*, 5(1), 1-22.
- Heaton, T. B. (1984). Religious homogeneity and marital satisfaction reconsidered. *Journal of Marriage and the Family*, 46(3), 729-733.
- Heaton, T. B. (2002). Factors contributing to increasing marital stability in the United States. *Journal of Family Issues*, 23(3), 392-409.
- Heaton, T. B., Albrecht, S. L., & Martin, T. K. (1985). The timing of divorce. *Journal of Marriage and Family*, 47(3), 631-639.
- Heaton, T. B. & Call, V. R. A. (1997). Modeling family dynamics with event history techniques. *Journal of Marriage and the Family*, 57(4), 1078-1090.
- Heaton, T. B., & Goodman, K. L. (1985). Religion and family formation. *Review of Religious Research*, 26(4), 343-359.
- Heaton, T. B., & Pratt, E. L. (1990). The effects of religious homogeneity on marital satisfaction and stability. *Journal of Family Issues*, 11(2), 191-207.
- Heineck, G. (2002). Does religion influence the labour supply of married women in Germany? DIW Berlin German Institute for Economic Research Discussion Papers, No. 278.
- Helmeke, K. B., & Bischof, G. H. (2002). Recognizing and raising spiritual and religious issues in therapy: Guidelines for the timid. *Journal of Family Psychotherapy*, 13(1-2), 195-214.
- Hendrick, C., Hendrick, S. S. (1986). A theory and method of love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50(2), 392-402.
- Hendrick, C., & Hendrick, S. S. (2003). Love. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1059-1065). New York: Macmillan Reference USA.
- Hendrick, S. (2009). *Yakın ilişkiler psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Hendrick, S. S., Hendrick, C. (1987). Love and sex attitudes and religious beliefs. *Journal of Social and Clinical Psychology, 5*(3), 391-398.
- Hendrick, S. S., & Hendrick, C. (1997). Love and satisfaction. In R. J. Strenberg & M. Hojjat (Eds.), *Satisfaction in close relationships*. (pp.56-78). New York: Guilford Press.
- Hendrick, S. S., & Hendrick, C. (2002). Linking romantic love with sex: Development of the perceptions of love and sex scale. *Journal of Social and Personal Relationships, 19*(3), 361-378.
- Hendrick, S. S., Hendrick, C., & Adler, N. L. (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality and Social Psychology, 54*(6), 980-988.
- Henze, L. F., & Hudson, J. W. (1974). Personal and family characteristics of cohabiting and noncohabiting college students. *Journal of Marriage and the Family, 36*(4), 722-727.
- Heyman, R. E., Sayers, S. L., & Bellack, A. S. (1994). Global marital satisfaction versus marital adjustment: An empirical comparison of three measures. *Journal of Family Psychology, 8*(4), 432-446.
- Hicks, M. W., & Platt, M. (1970). Marital happiness and stability: A review of research in the 1960s. *Journal of Marriage and the Family, 32*(4), 553-574.
- Hill, C. T., & Peplau, L. A. (1998). Premarital predictors of relationship outcomes: A 15-year follow-up of the Boston Couples Study. In T. N. Bradbury, *The developmental course of marital dysfunction* (pp. 238-278). Cambridge: Cambridge University Press.
- Himawan, K. K. (2017). Jealousy and relationship satisfaction among Indonesian dating adults. *PsyCh Journal, 6*(4), 328-329.
- Hobbs, D. F., & Coles, S. P. (1976). Transition to parenthood: A decade replication. *Journal of Marriage and the Family, 38*(4), 723-731.
- Hobbs, D. F., & Wimbish, J. M. (1977). Transition to parenthood by black couples. *Journal of Marriage and Family, 39*(4), 677-689.
- Hodge, D. R. (2005). Spiritual assessment in marital and family therapy: A methodological framework for selecting from among six qualitative assessment tools. *Journal of Marital and Family Therapy, 31*(4), 341-356.
- Hogg, M. A., & Vaughan, G. M. (2011). *Sosyal Psikoloji* (İ. Yıldız ve A. Gelmez, Çev.). Ankara: Ütopya Yayınevi
- Hojjat, M. (2000). Sex differences and perceptions of conflict in romantic relationships. *Journal of Social and Personal Relationships, 17*(4-5), 598-617.
- Holder, D. W., Durant, R. H., Harris, T. L., Daniel, J. H., Obeidallah, D., & Goodman, E. (2000). The association between adolescent spirituality and voluntary sexual activity. *Journal of Adolescent Health 26*(4), 295-302.
- Holeman, V. T. (2003). Marital reconciliation: A long and winding road. *Journal of Psychology and Christianity, 22*(3), 30-42.

- Holeman, V. T. (2008). The role of forgiveness in religious life and within marriage and family relationships. In J. D. Onedera (Ed.), *The role of religion and marriage and family counselling* (pp. 197-211). New York: Routledge.
- Holland, K. J., Lee, J. W., Marshak, H. H., & Martin, L. R. (2016). Spiritual intimacy, marital intimacy, and physical/psychological well-being: Spiritual meaning as a mediator. *Psychology of Religion and Spirituality, 8*(3), 218-227.
- Holmes, J. G., Rempel, J. K. (1989). Trust in close relationships. In C. Hendrick (Ed.), *Review of personality and social psychology: Close relationships* (pp. 187-219). Newbury Park, CA: Sage.
- Horowitz, J. A. (1999). Negotiating couplehood: The process of resolving the December dilemma among interfaith couples. *Family Process, 38*(3), 303-323.
- Hortaçsu, N. (2003). *İnsan ilişkileri*. Ankara: İmge Kitabevi
- Hortaçsu, N. (2007). Family-versus couple-initiated marriages in Turkey: Similarities and differences over the family life cycle. *Asian Journal of Social Psychology, 10*(2), 103-116.
- Horton, A. L., Wilkins, M. M., & Wright, W. (1988). Women who ended abuse: What religious leaders and religion did for these victims. In A. L. Horton & J. A. Williamson (Eds.), *Abuse and religion: When praying isn't enough* (pp. 235-246). Lexington, MA: Lexington Books.
- Horwitz, A. V., White, H. R., & Howell-White, S. (1996). Becoming married and mental health: A longitudinal analysis of a cohort of young adults. *Journal of Marriage and the Family, 58*(4), 895-907.
- Houseknecht, S. K. (1988). Voluntary childlessness. In M. B. Sussman & S K. Steinmetz, *Handbook of marriage and the family* (pp. 369-395). New York: Plenum Press.
- Hovardaoğlu, S. (1996). Sosyal mübadele: Evlilikle ilgili değerlendirmelere etkisi. *Türk Psikoloji Dergisi, 11*(36), 12-24.
- Howard, J. W., & Daves, R. M. (1976). Linear prediction of marital happiness. *Personality and Social Psychology Bulletin, 2*(4), 478-480.
- Hu, Y. R., & Goldman N. (1990). Mortality differentials by marital-status: An international comparison. *Demography, 27*(2), 233-250.
- Hubbard, D. M., Wingood, G. M., DiClemente, R., Davies, S., & Harrington, K. F. (2003). Religiosity and risky sexual behavior in African-American adolescent females. *Journal of Adolescent Health, 33*(1), 2-8.
- Huffman, T., Chang, K., Rausch, P., & Schaffer, N. (1994). Gender differences and factors related to the disposition toward cohabitation. *Family Therapy: The Journal of the California Graduate School of Family Psychology, 21*(2), 171-184.
- Hughes, P. C., & Dickson, F. C. (2005). Communication, marital satisfaction, and religious orientation in interfaith marriages. *Journal of Family Communication, 5*(1), 25-41.
- Hunt, R. A., & King, M. B. (1978). Religiosity and marriage. *Journal for the Scientific*

Study of Religion, 17(4), 399-406.

- Huston, T. L., & Robins, E. (1982). Conceptual and methodological issues in studying close relationships. *Journal of Marriage and Family*, 44(4), 901-925.
- Hünler, O. S. (2002). *The effects of religiousness on marital satisfaction and the mediator role of perceived marital problem solving abilities between religiousness and marital satisfaction relationship*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hünler, O. S. ve Gençöz, T. (2003). Boyun eğici davranışlar ve evlilik doyumu ilişkisi: Algılanan evlilik problemleri çözümünün rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, 18(51), 99-108.
- Hünler, O. S., & Gençöz, T. (2005). The effect of religiousness on marital satisfaction: Testing the mediator role of marital problem solving between religiousness and marital satisfaction relationship. *Contemporary Family Therapy*, 27(1), 123-136.
- Imber, C. (2009). Kadınlar, evlilik ve mülkiyet: Yenişehirli Abdullah'ın Behçetü'l-Fetâvâsında mehr. M. C. Zilfi (Ed.), *Modernleşmenin eşliğinde Osmanlı kadınları içinde* (N. Alpay, Çev.) (ss. 77-100). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Issitt, M. L. (2009). *Hippies: A guide to an American subculture*. Santa Barbara, CA: Greenwood Press/ABC-CLIO.
- Işık, R. (2012). Dinî sorumluluk bağlamında kadının statüsü. A. Ünal, H. Karataş, Y. Meral, D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik içinde* (ss. 649-671). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.
- Işın, E. (1992). Tanzimat ailesi ve modern âdâb-ı muâşeret. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 216-227). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- İbn Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd (2009). *Sünen I-V* (thk. Şu'ayb el-Arnaût vd.). Beyrut: Dâru'r-Risâleti'l-Âlemiyye.
- İbn Miskeveyh. (çev. 2013). *Tehzîbu'l-Ahlâk* (A. Şener, İ. Kayaoğlu ve C. Tunç, Çev.). İstanbul: Büyüyenay Yayınları.
- İmamoğlu, E. O. (1991). Aile içinde kadın-erkek rolleri. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. III, ss. 832-835), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- İslamoğlu, M. (2008). *Hayat kitabı Kur'an: Gerekçeli meal-tefsir*. İstanbul: Düşün Yayınları.
- İşmen, A. E. (2004). Aile yaşam döngüsü. H. Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu içinde* (ss. 19-37). İstanbul: Remzi Yayınları.
- James, A. L., & Wilson, K. (1986). *Couples, conflict, and change: Social work with marital relationships*. New York: Tavistock Publications.
- James, W. (2003). *The varieties of religious experience: A study in human nature* (Centenary ed.). London: Routledge.

- Janus, S. S., & Janus, C. L. (1993). *The Janus report on sexual behavior*. New York: Wiley.
- Jensen, J. P., & Bergin, A. E. (1988). Mental health values of professional therapists: A national interdisciplinary survey. *Professional Psychology Research and Practice, 19*(3), 290-297.
- Joanides, C. J. (1996). Collaborative family therapy with religious family systems. *Journal of Family Psychotherapy, 7*(4), 19-35.
- Johnson, B. L., Eberley, S., Duke, J. T., & Sartain, D. H. (1988). Wive's employment status and marital happiness of religious couples. *Review of Religious Research, 29*(3), 259-270.
- Johnson, D. R., White, L. K., Edwards, J. N., & Booth, A. (1986). Dimensions of marital quality: Toward methodological and conceptual refinement. *Journal of Family Issues, 7*(1), 31-49.
- Johnson, E., & Sandage, S. J. (1999). A postmodern reconstruction of psychotherapy: Orienteering, religion and the healing of the soul. *Psychotherapy, 36*(1), 1-15.
- Johnson, M. P. (1973). Commitment: A conceptual structure and empirical application. *Sociological Quarterly, 14*(3), 395-406.
- Johnson, M. P., Caughlin, J. P., & Huston, T. L. (1999). The tripartite nature of marital commitment: Personal, moral, and structural reasons to stay married. *Journal of Marriage and Family, 61*(1), 160-177.
- Johnson, N. J., Backlund, E., Sorlie, P. D., & Loveless, C. A. (2000). Marital status and mortality: The national longitudinal mortality study. *Annals of Epidemiology, 10*(4), 224-238.
- Jose, A., O'Leary, K. D., & Moyer, A. (2010). Does premarital cohabitation predict subsequent marital stability and marital quality? A meta-analysis. *Journal of Marriage and Family, 72*(1), 105-116.
- Joung, I. M., van de Mheen, H. D., Stronks, K., van Poppel, F. W., & Mackenbach, J. P. (1998). A longitudinal study of health selection in marital transitions. *Social Science and Medicine, 46*(3), 425-435.
- Joyner, K. (2009). Justice and the fate of married and cohabiting couples. *Social Psychology Quarterly, 72*(1), 61-76.
- Judd, E. (1990). Intermarriage and the maintenance of religio-ethnic identity: A case study: The Denver Jewish community. *Journal of Comparative Family Studies, 21*(2), 251-268.
- Jung, C. G. (1999). *Keşfedilmemiş benlik* (B. İlhan ve C. E. Sılay, Çev.). İstanbul: İlhan Yayınevi.
- Kabakçı, E., Tuğrul, C. ve Öztan, N. (1993). Birtchnell eş değerlendirme ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi, 8*(29), 31-37.
- Kafesoğlu, İ. (2000). *Türk millî kültürü*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

- Kağıtçıbaşı, Ç. (2007). *Kültürel psikoloji*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kalkan, M. (2002). *Evlilik ilişkisini geliştirme programının, evlilerin evlilik uyum düzeyine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, OnDokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kalkan, M. ve Ersanlı, E. (2008). Bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı evlilik ilişkisini geliştirme programının evli bireylerin evlilik uyumuna etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(3), 965-986.
- Kalkan, M. ve Ersanlı, E. (2009). The effects of the cognitive-behavioral marriage enrichment program on the dysfunctional attitudes of couples. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 129-135.
- Kalmijn, M. (1998). Intermarriage and homogamy: Causes, patterns, trends. *Annual Review of Sociology*, 24, 395-421.
- Kalmijn, M., & Bernasco, W. (2001). Joint and separate lifestyles in couple relationships. *Journal of Marriage and Family*, 63 (3), 639-654.
- Kalmuss, D. S., & Straus, M. A. (1982). Wife's marital dependency and wife abuse. *Journal of Marriage and Family*, 44(2), 277-286.
- Kansız, M. ve Arkar, H. (2011). Mizaç ve karakter özelliklerinin evlilik doyumu üzerine etkisi. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 12, 24-29.
- Kaplan, R. M., & Kronick, R. G. (2006). Marital status and longevity in the United States population. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 60(9), 760-765.
- Kapucı, O. (2014). *Evlü çiftlerin evlilik kalitesi ve bağlanma stillerinin demografik özellikler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karaca, F. (2011a). *Din psikolojisi*. Trabzon: Eser Ofset Matbaacılık.
- Karaca, N. E. (2002). Türk aile hayatı üzerine genel bir bakış. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(28-29), 313-325.
- Karaca, Ş. (2011b). Fatma Aliye Hanım'ın Türk kadın haklarının düşünsel temellerine katkıları. *Karadeniz Araştırmaları*, 31, 93-110.
- Karadoğan, U. C. (2012). Osmanlı hanedanının aile yapısı ve güncel yaşamı. 21. *Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, 1(1), 213-225.
- Karaman, H. (1992). İslâm'ın getirdiği aile anlayışı. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 385-395). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Karaman, H. (2010). *Evlilik*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Karaman, H. (2011). *Anahatlarıyla İslâm hukuku: Hususî hukuk* (C. 2). İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Karandashev, V. (2015). A cultural perspective on romantic love. *Online reading in psychology and culture*, 5(2).
- Karataş, K., & Acar, Y. B. (2011). Aile destek hizmetlerinde kalite standardı geliş-

- tirme. *Aile ve Toplum*, 7(26), 9-32.
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (1995a). Assessing longitudinal change in marriage: An introduction to the analysis of growth curves. *Journal of Marriage and Family*, 57(4), 1091-1108.
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (1995b). The longitudinal course of marital quality and stability: A review of theory, method, and research. *Psychological Bulletin*, 118(1), 3-34.
- Kaslow, F. W. (1988). Marital and family therapy. In M. B. Sussman & S K. Steinmetz, *Handbook of marriage and the family* (pp. 835-859). New York: Plenum Press.
- Kaslow, F., & Robison, J. A. (1996). Long-term satisfying marriages: Perceptions of contributing factors. *The American Journal of Family Therapy*, 24(2), 153-170.
- Kayıklık, H. (2003). *Orta yaş ve yaşlılıkta dinsel eğilimler*. Adana: Baki Kitabevi.
- Kayıklık, H. (2006). Değişen dünyada birey, din ve dindarlık. Ü. Günay & C. Çelik (Ed.), *Dindarlığın sosyo-psikolojisi içinde* (ss. 157-174). Adana: Karahan Kitabevi.
- Kayıklık, H. (2011). *Din psikolojisi: Bireysel dindarlık üzerine*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Kennel, W. F. (1995). Eski Musevî ailesi (H. Ş. Yasdıman, Çev.). *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, IX, 475-501.
- Kenrick, D. T., & Keefe, R. C. (1992). Age preferences in mates reflect sex differences in human reproductive strategies. *Behavioral and Brain Sciences*, 15(1), 75-91.
- Kılıçaslan, A. (2004). Ebeveynliğe geçiş. H. Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu içinde* (ss. 103-117). İstanbul: Remzi Yayınları.
- Kınalızâde Ali Çelebi. (çev. 2012). *Ahlâk-ı Âlâî* (M. Beyhan, Çev.). İstanbul: Klasik Yayınları.
- Kırbaçoğlu, M. H. (1997). Kadın konusunda Kur'ân'a yöneltilen başlıca eleştiriler. *Journal of Islamic Research*, 10(4), 259-270.
- Kırkpınar, L. (2001). *Türkiye'de toplumsal değişme ve kadın*. Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı.
- Kiecolt-Glaser, J. K., Fisher, L. D., Ogrocki, P., Stout, J. C., Speicher, C. E., & Glaser, R. (1987). Marital quality, marital disruption, and immune function. *Psychosomatic Medicine*, 49(1), 13-34.
- Kiecolt-Glaser, J. K., Kennedy, S., Malkoff, S., Fisher, L., Speicher, C. E., & Glaser, R. (1988). Marital discord and immunity in males. *Psychosomatic Medicine*, 50(3), 213-229.
- Kimball, L. S., & Knudson-Martin, C. (2002). A cultural trinity: Spirituality, religion, and gender in clinical practice. *Journal of Family Psychotherapy*, 13(1-2), 145-166.

- Kirkpatrick, L. A. (2005). *Attachment, evolution, and the psychology of religion*. New York: The Guilford Press.
- Kirman, M. A. (2003). Küresel bir olgu olarak din değiştirme ve aile kurumuna etkisi. *Dinî Araştırmalar*, 6(17), 269-280.
- Kirman, M. A. (2005). *Din ve sekülerleşme: Üniversite gençliği üzerine sosyolojik bir araştırma*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Kirman, M. A. (2012). Modernleşme sürecinde nikâhın kutsallığı üzerine sosyolojik bir değerlendirme. *Dinlerde Nikâh* içinde (ss. 627-645). İstanbul: İslâmî Araştırmalar Vakfı Yayınları.
- Knabb, J. J., & Vogt, R. G. (2011). The relationship between personality and marital adjustment among distressed married couples seen in intensive marital therapy: An actor-partner interdependence model analysis. *Contemporary Family Therapy*, 33(4), 417-440.
- Koca, D. A. (2013). *Bir aile eğitim programının evli annelerin evlilik doyumu, evlilikte sorun çözme becerisi ve psikolojik iyi oluşuna etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Koçak, R. (2008). Okul yöneticilerinin evlilik doyum düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 127-139.
- Koenig, H. G. (Ed.) (1998). *Handbook of religion and mental health*. San Diego: Academic.
- Koenig, H. G., McCullough, M. E., & Larson, D. B. (2001). *Handbook of religion and health*. New York: Oxford University Press.
- Koenig, S. (2000). *Sosyoloji: Toplum bilimine giriş* (S. Sucu ve O. Aykaç, Çev.). İstanbul: Ütopya.
- Komisyon (1999). *Kur'an'ı Kerim ve açıklamalı meali*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Kongar, E. (1970). Türkiye'de aile: Yapısı, evrimi ve bürokratik örgütlerle ilişkileri. *Amme İdaresi Dergisi*, 3(2), 58-73.
- Koştas, M. (1995). *Üniversite öğrencilerinde dine bakış*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Kottak, C. P. (1991). *Anthropology: The exploration of human diversity*. New York: McGraw-Hill.
- Köksal, M. A. (2004). *Peygamberler tarihi* (C. I-II). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Köktaş, M. E. (1993). *Türkiye'de dinî hayat*. İstanbul: İşaret Yayınları.
- Köse, A. (1997). *Neden İslâm'ı seçiyorlar?* İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Köse, A. (2002). Sekülerden kutsala yolculuk. A. Köse (Der.), *Sekülerizm sorgulanıyor* içinde (ss. 203-222). İstanbul: Ufuk Kitapları.
- Köse, S. (2015). Kavvâm-itaat ilişkisi bağlamında karı-koca münasebetlerine ba-

- kış. *Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(2), 85-121.
- Kraft, K., & Neimann, S. (2009). *Impact of educational and religious homogamy on marital stability*. IZA Discussion Paper, No. 4491.
- Kreider, R. (2005). Number, timing, and duration of marriages and divorces: 2001. *Current Population Reports, 70-80*. Washington, DC: U.S. Census Bureau.
- Kreider, R. M., & Fields, J. M. (2001). Number, timing, and duration of marriages and divorces: Fall 1996. *Current Population Reports, 70-80*. Washington, DC: U.S. Census Bureau.
- Krishnan, V. (1998). Premarital cohabitation and marital disruption. *Journal of Divorce & Remarriage*, 28(3-4), 157-170.
- Kublay, D. ve Oktan, V. (2015). Evlilik uyumu: Değer tercihleri ve öznel mutluluk açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(44), 25-35.
- Kunz, P. R., & Albrecht, S. L. (1977). Religion, marital happiness, and divorce. *International Journal of Sociology of the Family*, 7(2), 227-232.
- Kurdek, L. A. (1994). Conflict resolution styles in gay, lesbian, heterosexual non-parent, and heterosexual parent couples. *Journal of Marriage and the Family*, 56(3), 705-722.
- Kurdek, L. A. (1995). Predicting change in marital satisfaction from husbands' and wives' conflict resolution styles. *Journal of Marriage and the Family*, 57(1), 153-164.
- Kurnaz, Ş. (1991). *Cumhuriyet öncesinde Türk kadını (1839-1923)*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.
- Kurt, A. (2008). Sosyolojik din tanımları ve dine teolojik bakış sorunu. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2), 73-93.
- Kurt, A. (2013). *Bursa sicillerine göre Osmanlı ailesi (1839-1876): Sosyo-ekonomik yapı, gelenek ve görenekler*. Ankara: Sentez Yayıncılık.
- Küçükürtiyaki, A. Y. (2017). *Osmanlı aile hukuku: Gelenek ve modern arasında Hukuk-ı Âile Kararnamesi ve Sadrettin Efendi'nin eleştirileri*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Kümbetoğlu, B. (2005). Geleneksel cins/cinsiyet sistemlerinden, toplumsal cinsiyet rolleri ve ilişkilerine. B. Kümbetoğlu & H. B. Gedik (Ed.), *Gelenekten geleceğe antropoloji* içinde (ss. 255-273). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Lambert, N. M., & Dollahite, D. C. (2006). How religiosity helps couples prevent, resolve, and overcome marital conflict? *Family Relations*, 55(4), 439-449.
- Lambert, N. M., & Dollahite, D. C. (2008). The threefold cord: Marital commitment in religious couples. *Journal of Family Issues*, 29(5), 592-614.
- Landis, J. T. (1949). Marriages of mixed and non-mixed religious faith. *Sociological Review*, 14(3), 401-407.
- Lara, T. M., & Onedera, J. D. (2008). Inter-religion marriages. In J. D. Onedera (Ed.), *The role of religion and marriage and family counselling* (pp. 213-226). New York: Routledge.

- Larson, L. E., & Goltz, J. W. (1989). Religious participation and marital commitment. *Review of Religious Research, 30*(4), 387-400.
- Lauer, E. F. (1985). The holiness of marriage: Some new perspectives from recent sacramental theology. *Studies in Formative Spirituality, 6*(2), 215-216.
- Lawrence, E., Cobb, R. J., Rothman, A. D., Rothman, M. T., & Bradbury, T. N. (2008). Marital satisfaction across the transition to parenthood. *Journal of Family Psychology, 22*(1), 41-50.
- Lazerwitz, B. (1981). Jewish-Christian marriages and conversions. *Jewish Social Studies, 43*(1), 31-46.
- Lazerwitz, B. (1995). Denominational retention and switching among American Jews. *Journal for the Scientific Study of Religion, 34*(4), 499-506.
- Le, B., & Agnew, C. (2003). Commitment and its theorized determinants: A meta-analysis of the investment model. *Personal Relationships, 10*(1), 37-57.
- Leach, E. R. (1955). Polyandry, inheritance and the definition of marriage. *Man, 55*, 182-186.
- Lee, G. R., & Stone, L. H. (1980). Mate-selection systems and criteria: Variation according to family structure. *Journal of Marriage and Family, 42*(2), 319-326.
- Lee, J. A. (1977). A typology of styles of loving. *Personality and Social Psychology Bulletin, 3*(2), 173-182.
- Lehrer, E. L. (1995). The effects of religion on the labor supply of married women. *Social Science Research, 24*(3), 281-301.
- Lehrer, E. L. (1996). Religion as a determinant of marital fertility. *Journal of Population Economics, 9*(2), 173-176.
- Lehrer, E. L., & Chiswick, C. U. (1993). Religion as a determinant of marital stability. *Demography, 30*(3), 385-404.
- Lennon, M. C., & Rosenfield, S. (1994). Relative fairness and the division of housework: The importance of options. *American Journal of Sociology, 100*(2), 506-531.
- Lenthall, G. (1977). Marital satisfaction and marital stability. *Journal of Marriage and Family Counseling, 3*(4), 25-32.
- Levin, J. (1985). Religion and mental health in Mexican Americans. *Journal of Religion and Health, 24*(1), 60-69.
- Levine, R., Sato, S., Hashimoto, T., & Verma, J. (1995). Love and marriage in eleven cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 26*(5), 554-571.
- Lewis, R. A., & Spanier, G. B. (1979). Theorizing about the quality and stability of marriage. In W. R. Burr, R. Hill, F. I. Nye, & I. L. Reiss (Eds.), *Contemporary Theories About the Family* (Vol. 2, pp. 268-294). New York: The Free Press.
- Li, T., & Fung H. H. (2011). The dynamic goal theory of marital satisfaction. *Review of General Psychology, 15*(3), 246-254.
- Liberman, R. P., Wheeler, E. G., de Visser, L. A. J. M., Kuehnel, J., & Kuehnel, T.

- (1980). *Handbook of marital therapy: A positive approach to helping troubled relationships*. New York: Plenum Press.
- Lichter, D., & Carmalt, J. (2009). Religion and marital quality among low-income couples. *Social Science Research, 38*(1), 168-187.
- Lillard, L. A., Brien, M. J., & Waite, L. J. (1995). Premarital cohabitation and subsequent marital dissolution: A matter of self-selection? *Demography, 32*(3), 437-457.
- Lillard, L. A., & Waite, L. J. (1995). 'Til death do us part': Marital disruption and mortality. *American Journal of Sociology 100*(5), 1131-1156.
- Lively, E. L. (1969). Toward concept clarification: The case of marital interaction. *Journal of Marriage and the Family, 31*(1), 104-114.
- Locke, H. J., & Wallace, K. M. (1959). Short marital-adjustment and prediction tests: Their reliability and validity. *Marriage and Family Living, 21*(3), 251-255.
- Locke, H. J., & Williamson, R. C. (1958). Marital adjustment: A factor analysis study. *American Sociological Review, 23*(5), 562-569.
- Loewenthal, K. (2008). *The psychology of religion: A short introduction*. Oxford: Oneworld Publications.
- Lopez, J. L., Riggs, S. A., Pollard, S. E., & Hook, J. N. (2011). Religious commitment, adult attachment, and marital adjustment in newly married couples. *Journal of Family Psychology, 25*(2), 301-309.
- Lorenz, F. O, Wickrama, K. A., Conger, R. D., & Elder, G. H. Jr. (2006). The short-term and decade-long effects of divorce on women's midlife health. *Journal of Health and Social Behavior, 47*(2), 111-125.
- Lu, Y., Marks, L., & Baumgartner, J. (2011). "The compass of our life": A qualitative study of marriage and faith among Chinese immigrants. *Marriage & Family Review, 47*(3), 125-148.
- Lucero, S. M., Pargament, K. I., Mahoney, A., & DeMaris, A. (2013). Links between religious and spiritual coping and adjustment among fathers and mothers during first pregnancy. *Journal of Reproductive and Infant Psychology, 31*(3), 309-322.
- Lujansky, H., & Mikula, G. (1983). Can equity theory explain the quality and the stability of romantic relationships? *British Journal of Social Psychology, 22*(2), 101-112.
- MacDermid, S. M., Huston, T. L., & McHale, S. M. (1990). Changes in marriage associated with the transition to parenthood: Individual differences as a function of sex-role attitudes and changes in the division of household labor. *Journal of Marriage and Family, 52*(2), 475-486.
- Mackey, R. A., Diemer, M. A., & O'Brien, B. A. (2000). Conflict-management styles of spouses in lasting marriages. *Psychotherapy, 37*(2), 134-148.
- Maden, A. (1991a). Evlenme ve evlenme şekilleri. *Türk Aile Ansiklopedisi içinde* (C. II, ss. 493-505), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.

- Maden, A. (1991b). Türkiye’de akrabalık ilişkileri ve türleri. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 96-108), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Mahoney, A. (2005). Religion and conflict in marital and parent-child relationships. *Journal of Social Issues*, 61(4), 689-706.
- Mahoney, A. (2010). Religion in families, 1999-2009: A relational spirituality framework. *Journal of Marriage and Family*, 72(4), 805-827.
- Mahoney, A., Pargament, K. I., Jewell, T., Swank, A. B., Scott, E., Emery, E., & Rye, M. (1999). Marriage and the spiritual realm: The role of proximal and distal religious constructs in marital functioning. *Journal of Family Psychology*, 13(3), 1-18.
- Mahoney, A., Pargament, K. I., Murray-Swank, A., & Murray-Swank, N. (2003). Religion and the sanctification of family relationships. *Review of Religious Research*, 44(3), 220-236.
- Mahoney, A., Pargament, K. I., Tarakeshwar, N., & Swank, A. (2001). Religion in the home in the 1980s and 1990s: A meta-analytic review and conceptual analysis of links between religion, marriage, and parenting. *Journal of Family Psychology*, 15(4), 559-597.
- Mahoney, A., & Tarakeshwar, N. (2005). Religion’s role in marriage and parenting in daily life and during family crises. In R. F. Paloutzian & C. L. Park (Eds.), *Handbook of the psychology of religion and spirituality* (pp. 177-195). New York: Guilford.
- Malinowski, B. (1913). *The family among the australian aborigines*. London: University of London Press.
- Malinowski, B. (2005). İlgüdüden duyuya. A. Krich (Der), *Aşkın anatomisi* içinde (M. Harmanlı, Çev.) (ss. 15-33), İstanbul: Say Yayınları.
- Malkoç, B. (2001). *The relationship between communication patterns and marital adjustment*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Maltby, L. E., Hall, M. E. L., Anderson, T. L., & Edwards, K. (2010). Religion and sexism: The moderating role of participant gender. *Sex Roles*, 62(9-10), 615-622.
- Maneker, J. S., & Rankin, R. P. (1993). Religious homogamy and marital duration among those who file for divorce in California, 1966-1971. *Journal of Divorce & Remarriage*, 19(1-2), 233-247.
- Mardin, Ş. (1992). *Din ve ideoloji*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Marks, L. (2004). Sacred practices in highly religious families: Christian, Jewish, Mormon, and Muslim perspectives. *Family Process*, 43(2), 217-231.
- Marks, L. (2005). How does religion influence marriage? Christian, Jewish, Mormon, and Muslim perspectives. *Marriage and Family Review*, 38(1), 85-111.
- Marks, L. (2006a). Religion and family relational health: An overview and concep-

- tual model. *Journal of Religion and Health*, 45(4), 603-618.
- Marks, L. D. (2006b). Mental health, religious belief, and "the terrifying question". *Journal of Child and Family Studies*, 15(2), 135-141.
- Marks, L. D. (2008). Prayer and marital intervention: Asking for divine help or professional trouble? *Journal of Social and Clinical Psychology*, 27(7), 678-685.
- Marks, L. D., & Dollahite, D. C. (2012). "Don't forget home": The importance of sacred ritual in families. In J. Hoffman (Ed.), *Understanding religious ritual: Theoretical approaches and innovations* (pp. 186-203). New York: Routledge
- Marks, L. D., Dollahite, D. C., & Freeman, J. J. (2011). Faith in family life. In T. W. Draper, A. J. Hawkins, & D. C. Dollahite (Eds.), *Strengthening our families* (2nd ed.), (pp. 185-195). Provo, UT: BYU.
- Marks, N. F., & Lambert, J. D. (1998). Marital status continuity and change among young and midlife adults: Longitudinal effects on psychological well-being. *Journal of Family Issues*, 19(6), 652-686.
- Marsh, R., & Dallos, R. (2000). Religious beliefs and practices and Catholic couples' management of anger and conflict. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 7(1), 22-36.
- Marsh, R., & Dallos, R. (2001). Roman Catholic couples: Wrath and religion. *Family Process*, 40(3), 343-360.
- Marshall, G. (2005). *Sosyoloji sözlüğü*. (O. Akınhay ve D. Kömürçü, Çev.) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Marston, P. J., Hecht, M. L., & Robers, T. (1987). 'True love ways': The subjective experience and communication of romantic love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 4(4), 387-407.
- Martin, C. T., & Bumpass, L. (1989). Recent trends in marital disruption. *Demography*, 26(1), 37-51.
- Maslow, A. (1996). *Dinler, değerler, doruk deneyimler* (H. K. Sönmez, Çev.). İstanbul: Kuraldışı Yayınları.
- Mayer, E., & Sheingold, C. (1979). *Intermarriage and the Jewish future: A national study in summary*. New York: American Jewish Committee.
- McCabe, M. P., Cummins, R. A., & Romeo, Y. (1996). Relationship status, relationship quality, and health. *Journal of Family Studies*, 2(2), 109-120.
- McCarthy, J. (1978). A comparison of the probability of the dissolution of first and second marriages. *Demography*, 15(3), 345-360.
- McCullough, M. E., Worthington, E. L., & Rachal, K. C. (1997). Interpersonal forgiving in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(2), 321-336.
- McCutcheon, A. L. (1988). Denominations and religious intermarriage: Trends among white Americans in the twentieth century. *Review of Religious Research*, 29(3), 213-227.

- McHale, S. M., & Huston, T. L. (1985). The effect of the transition to parenthood on the marriage relationship: A longitudinal study. *Journal of Family Issues*, 6(4), 409-434.
- McIntosh, D. N., Silver, R. C., & Wortman, C. B. (1993). Religion's role in adjustment to a negative life event: Coping with the loss of a child. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(4), 812-821.
- McManus, M., & McManus, H. (2003). How to create an America that saves marriages. *Journal of Psychology and Theology*, 31(3), 196-207.
- Mead, M. (2018). *Samoa'da ergen olmak* (G. Aktuğ, Çev.). İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Meadow, M. J., & Kahoe, R. (1984). *Psychology of religion: Religion in individual lives*. New York: Harper & Row.
- Meeks, B. S., Hendrick, S. S., & Hendrick, C. (1998). Communication, love and relationship satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(6), 755-773.
- Mehmedoğlu, A. U. (2004). *Kişilik ve din*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları.
- Mehmedoğlu, A. U. (2013). Din, dindarlık ve değerler. *İZÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 173-189.
- Meriç, N. (2005). *Modernleşme, sekülerleşme ve protestanlaşma sürecinde değişen kentte dinî hayat ve fetva soruları*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Merter, M. (2011). *Dokuz yüz katlı insan: Tasavvuf ve Benötesi Psikolojisi (Transpersoneel Psikoloji)*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Merter, M. (2014). *Psikolojinin üçüncü boyutu: Nefs Psikolojisi ve rüyaların dili*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Metcalf, L. (Ed.). (2011a). *Marriage and family therapy: A practice-oriented approach*. New York: Springer Publishing Company.
- Metcalf, L. (2011b). The practice of marriage and family therapy. In L. Metcalf (Ed.), *Marriage and family therapy: A practice-oriented approach* (pp. 1-20). New York: Springer Publishing Company.
- Metz, M. E., Rosser, B. R. S., & Strapko, N. (1994). Differences in conflict-resolution styles among heterosexual, gay, and lesbian couples. *The Journal of Sex Research*, 31(4), 293-308.
- Meyers, S. A., Berscheid, E. (1997). The language of love: The difference a preposition makes. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23(4), 347-362.
- Miller, B., & Sollie, D. (1980). Normal stresses during the transition to parenthood. *Family Relations*, 29(4), 459-465.
- Miller, T. (1999). *The 60s communes: Hippies and beyond*. Syracuse, NY: Syracuse University Press.
- Millett, K. (2011). *Cinsel politika* (S. Selvi, Çev.). İstanbul: Payel Yayınevi.
- Morgan, L. H. (2015). *Eski toplum* (Ü. Oskay, Çev.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

- Mosher, W. D., Williams, L. B., & Johnson, D. P. (1992). Religion and fertility in the United States: New patterns. *Demography*, 29(2), 199-214.
- Mowrer, E. R., & Mowrer, H. (1951). The social psychology of marriage. *American Sociological Review*, 16(1), 27-36.
- Munro, B., & Munro, G. (2003). Family. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 549-555). New York: Macmillan Reference USA.
- Murdock, G. P. (1967). *Social structure*. New York: McMillan.
- Murphy, M., Glaser, K., & Grundy, E. (1997). Marital status and long-term illness in Great Britain. *Journal of Marriage and the Family*, 59(1), 156-164.
- Murray, S. L., & Holmes, J. G. (1997). A leap of faith? Positive illusions in romantic relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23(6), 586-604.
- Murstein, B. I., & Christy, P. (1976). Physical attractiveness and marriage adjustment in middle-aged couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 34(4), 537-542.
- Murstein, B. I., & Glaudin, V. (1966). The relationship of marital adjustment to personality: A factor analysis of the Interpersonal Check List. *Journal of Marriage and the Family*, 28(1), 37-43.
- Murstein, B. I., & Glaudin, V. (1968). The use of the MMPI in the determination of marital maladjustment. *Journal of Marriage and the Family*, 30(4), 651-655.
- Musick, M., & Wilson, J. (1995). Religious switching for marriage reasons. *Sociology of Religion*, 56(3), 257-270.
- Müslim, Ebü'l-Huseyn Müslim b. el-Haccâc el-Kuşeyrî (1991). *Sahîhu Müslim I-V* (nşr. Muhammed Fuâd Abdülbâkî). Kahire: Dâru İhyâi'l-Kütübi'l-Arabiyye.
- Myers, J. E., Madathil, J., & Tingle, L. R. (2005). Marriage satisfaction and wellness in India and the United States: A preliminary comparison of arranged marriages and marriages of choice. *Journal of Counseling and Development*, 83(2), 183-190.
- Myers, S. M. (2006). Religious homogamy and marital quality: Historical and generational patterns. *Journal of Marriage and the Family*, 68(2), 292-304.
- Nasîruddin Tûsî. (çev. 2013). *Ahlâk-ı Nâsirî* (A. Gafarov ve Z. Şükürov, Çev.). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Nazlı, S. (2001). *Aile danışmanlığı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Nemecek, S., & Olson, K. R. (1999). Five-factor personality similarity and marital adjustment. *Social Behaviour and Personality: An International Journal*, 27(3), 309-317.
- Nettles, E. J., & Loevinger, J. (1983). Sex role expectations and ego level in relation to problem marriages. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45(3), 676-687.
- Newcomb, M. D. (1986). Cohabitation, marriage and divorce among adolescents and young adults. *Journal of Social and Personal Relationships*, 3(4), 473-494.

- Newcomb, M. D., & Bentler, P. M. (1980). Cohabitation before marriage: A comparison of married couples who did and did not cohabit. *Alternative Lifestyles*, 3(1), 65-85.
- Noller, P., & Fitzpatrick, M. A. (1990). Marital communication in the eighties. *Journal of Marriage and the Family*, 52(4), 832-843.
- Norton, R. (1983). Measuring marital quality: A critical look at the dependent variable. *Journal of Marriage and Family*, 45(1), 141-151.
- Nye, F. I. (1961). Maternal employment and marital interaction: Some contingent conditions. *Social Forces*, 40(2), 113-119.
- Nye, F. I., White, L., & Frideres, J. S. (1973). A preliminary theory of marital stability: Two models. *International Journal of Sociology of the Family*, 3(1), 102-122.
- Ocak, H. (2013). İslam ahlak felsefesinde et-tedbirü'l-menzil/ev idaresi kavramı. *Journal of Intercultural and Religious Studies*, 6, 85-118.
- Ok, Ü. (2008). İnanç bakım ve danışmanlığı: Bir model geliştirme denemesi. I. *Din Hizmetleri Sempozyumu içinde* (C. II, 550-574), Ankara.
- Okçay, H. (1991). *Kentlileşme sürecinde evli kadının dinsel tutum, değer ve davranışlarında meydana gelen değişimler: Karşıyaka örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Okumuş, E. (2012). *Toplumsal değişim ve din*. İstanbul: İnsan yayınları.
- Okutan, N. ve Büyüksahin-Sunal, A. (2010). Romantik ilişkilerde bağlanım: Dindarlık algısı ve romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 13(26), 80-88.
- Oliver, S. B., & Hyde, J. S. (1993). Gender differences in sexuality: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 114(1), 29-51.
- Olson, D. H., Fournier, D. G. & Druckman, J. M. (1998). *PREPARE-ENRICH counselor's manual*. Minneapolis, MN: Life Innovation Inc.
- Onay, İ. (2012). Eski Türk toplumunda aile düzeni ve bunun dini, siyasi hayata yansımaları. *International Journal of Social Science*, 5(6), 347-357.
- Onedera, J. D. (Ed.). (2008). *The role of religion in marriage and family counselling*. New York: Routledge.
- Onedera, J. D., & Greenwalt, B. C. (2008). Introduction to religion and marriage and family counselling. In J. D. Onedera (Ed.), *The role of religion and marriage and family counselling* (pp. 3-13). New York: Routledge.
- Orathinkal, J., & Vansteenwegen, A. (2006). Religiosity and marital satisfaction. *Contemporary Family Therapy*, 28(4), 497-504.
- Orman, S. (1992). İlm-i tedbir-i menzil. *Sosyo-kültürel değişim sürecinde Türk ailesi içinde* (C. I, ss. 266-310). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Ortaylı, İ. (1980). Anadolu'da XVI. yüzyılda evlilik ilişkileri üzerine bazı gözlemler. *Osmanlı Araştırmaları I*, 33-40.

- Ortaylı, İ. (1991). Osmanlı toplumunda ailenin yeri. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 74-81), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Ortaylı, İ. (1992). Osmanlı aile hukukunda gelenek, şeriat ve örf. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. II, ss. 456-467), Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.
- Ortaylı, İ. (2004). *Osmanlı toplumunda aile*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Ortega, S. T., Whitt, H. P., & Williams, J. A. (1988). Religious homogamy and marital happiness. *Journal of Family Issues* 9(2), 224-239.
- Owens, G., Reed, A., & Rostosky, S. S. (2003). Lesbian parents. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1047-1051). New York: Macmillan Reference USA.
- O'Neill, N., & O'Neill, G. (1984). *Open marriage: A new life style for couples*. New York: M. Evans.
- Ödemiş, H. (2008). *İlköğretim öğretmenlerinin iş tatminleri ile evlilik uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Öğüt, S. (2008). Nisâ Suresinin 34. ayeti bağlamında aile kurumunun iki temeli. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 11, 39-58.
- Ökten, M. (2016). *Modeling the relationship between romantic jealousy and relationship satisfaction: The mediator roles of rumination, co-rumination and selfcompassion*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Özbeklik, S. (2006). Women's marital quality and mothering quality: Determinants and Interrelations. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özbudun, S. ve Uysal, G. (2013). *50 soruda antropoloji*. İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitaplığı.
- Özdemir, R. (1989). Kırşehir'de ailenin sosyo-ekonomik yapısı. *Osmanlı Araştırmaları*, IV, 101-157.
- Özdemir, R. (1990). Tokat'ta ailenin sosyo-ekonomik yapısı (1771-1810). *Belleten*, 54(211), 993-1052.
- Özdemir, Ş., Vatandaş, C. ve Torlak, Ö. (2009). Sosyal problemleri çözmeye aile yaşam döngüsünün (AYD) önemi. *Aile ve Toplum*, 4(16), 7-18.
- Özen, A. (2006). *Value similarities of wives and husbands and conflict resolution of spouses as predictors of marital adjustment*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özgül, İ. E. (2000). *Evlilik ve aile terapisi*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özsoy, Ö. (2002). Çağdaş Kur'an(lar) üretimi üzerine -"Karı dövme" olgusu bağlamında 4. Nisâ', 34 örneği. *İslâmiyât*, 5(1), 111-124.
- Özsoy, Ö. (2004). *Kurân ve tarihsellik yazıları*. Ankara: Kitabiyat.

- Öztürk, E. (2011a). *Feminist teori ve tarihsel süreçte Türk kadını*. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Öztürk, H. (1991). Türklerde aile ve ahlâk telâkkileri. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 12-21), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Öztürk, M. (2011b). *Kur'an-ı Kerim meali*. İstanbul: Düşün Yayıncılık.
- Öztürk, M. (2012a). *Cahiliyeden İslamiyet'e kadın*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Öztürk, M. (2012b). Toplumsal cinsiyet meselesine Kur'ân zaviyesinden genel bir bakış. M. F. Bayraktar (Ed.), *Dini ve toplumsal boyutlarıyla cinsiyet I* içinde (ss. 165-191). İstanbul: Ensar Yayınevi.
- Öztürk, Y. N. (1994a). *Kur'an'daki İslam*. İstanbul: Yeni Boyut.
- Öztürk, Y. N. (1994b). *Kur'an'ı Kerim ve Türkçe meali*. İstanbul: Yeni Boyut Yayınları.
- Özügürlü, K. (1990). *Evlilik raporu*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Pargament, K. I. (1997). *The psychology of religion and coping: Theory, research, and practice*. New York: Guilford.
- Pargament, K. I. (2007). *Spiritually integrated psychotherapy: Understanding and addressing the sacred*. New York: Guilford Press.
- Pargament, K. I. (2015). Din psikolojisi mi din ve maneviyat psikolojisi mi? Gerekçeler ve itirazlar (A. R. Geçioğlu, Çev.). *Bilimname*, 29(2), 365-382.
- Pargament, K. I., & Mahoney, A. (2005). Sacred matters: Sanctification as a vital topic for the psychology of religion. *International Journal for the Psychology of Religion*, 15(3), 179-198.
- Patterson, J., Hayworth, M., Turner, C., & Raskin, M. (2000). Spiritual issues in family therapy: A graduate-level course. *Journal of Marital and Family Therapy*, 26(2), 199-210.
- Pearce, L. D., & Axinn, W. G. (1998). The impact of family religious life on the quality of mother-child relations. *American Sociological Review*, 63(6), 810-828.
- Pearson, K., & Lee, A. (1903). On the laws of inheritance in man: I. Inheritance of physical characters. *Biometrika*, 2(4), 357-462.
- Peirce, L. P. (2009). Ekberiyet, cinsellik ve toplum düzeni: Modern dönemin başlangıcında toplumsal cinsiyetle ilgili Osmanlı söz dağarcığı. M. C. Zilfi (Ed.), *Modernleşmenin eşliğinde Osmanlı kadınları* içinde (N. Alpay, Çev.) (ss. 166-193). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Peplau, L. A., & Garnets, L. D. (2000). A new paradigm for understanding women's sexuality and sexual orientation. *Journal of Social Issues*, 56(2), 329-350.
- Peri-Rotem, N. (2016). Religion and fertility in Western Europe: Trends across cohorts in Britain, France and the Netherlands. *European Journal of Population*, 32(2), 231-265.
- Petersen, L. R., & Donnerwerth, G. V. (1997). Secularization and the influence of religion on beliefs about premarital sex. *Social Forces*, 75(3), 1071-1089.

- Peterson, D. R. (1983). Conflict. In H. H. Kelley, E. Berscheid, A. Christensen, J. H. Harvey, T. L. Huston, G. Levinger, E. McClintock, L. A. Peplau, & D. R. Peterson (Eds.), *Close relationships* (pp. 360-396). New York: W. H. Freeman.
- Peterson, R. R., & Gerson, K. (1992). Determinants of responsibility for child care arrangements among dual-earner couples. *Journal of Marriage and the Family*, 54(3), 527-536.
- Petts, R. J., & Knoester, C. (2007). Parents' religious heterogamy and children's well-being. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 46(3), 373-389.
- Pittman, J. F., Price-Bonham, S., & McKenry, P. C. (1983). Marital cohesion: A path model. *Journal of Marriage and the Family*, 45(3), 521-531.
- Platon. (çev. 2003). *Devlet*. (S. Eyüboğlu ve M. A. Cimcoz, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Pollard, S. E., Riggs, S. A., & Hook, J. N. (2014). Mutual influences in adult romantic attachment, religious coping, and marital adjustment. *Journal of Family Psychology*, 28(5), 615-624.
- Popenoe, D. (1993). American family decline, 1960-1990: A review and appraisal. *Journal of Marriage and Family*, 55(3), 527-542.
- Prager, K. J. (2000). Intimacy in personal relationships. In C. Hendrick & S. S. Hendrick (Eds.), *Close relationships: A sourcebook* (pp. 229-242). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Prager, K. J. (2003). Intimacy. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 941-948). New York: Macmillan Reference USA.
- Prest, L. A., & Keller, J. F. (1993). Spirituality and family therapy: Spiritual beliefs, myths, and metaphors. *Journal of Marital and Family Therapy*, 19(2), 137-148.
- Prior, P. M., & Hayes, B. C. (2003). The relationship between marital status and health: An empirical investigation of differences in bed occupancy within health and social care facilities in Britain, 1921-1991. *Journal of Family Issues*, 24(1), 124-148.
- Rauer, A., & Volling, B. (2015). The role of relational spirituality in happily-married couples' observed problem-solving. *Psychology of Religion and Spirituality*, 7(3), 239-249.
- Read, J. G. (2004). Family, religion, and work among Arab American women. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 1042-1050.
- Reed, E. (1995). *Kadının evrimi: Anaerkil klandan ataerkil aileye II* (Ş. Yeğin, Çev.), İstanbul: Payel Yayınevi.
- Reed, E. (2012). *Kadının evrimi: Anaerkil klandan ataerkil aileye I* (Ş. Yeğin, Çev.), İstanbul: Payel Yayınevi.
- Regan, P. (2011). *Close relationships*. New York: Routledge.
- Regan, P. C., & Berscheid, E. (1997). Gender differences in characteristics desired in a potential sexual and marriage partner. *Journal of Psychology and Human*

Sexuality, 9(1), 25-37.

- Renne, K. S. (1971). Health and marital experience in an urban population. *Journal of Marriage and Family*, 33(2), 338-350.
- Rhyne, D. (1981). Bases of marital satisfaction among men and women. *Journal of Marriage and the Family*, 43(4), 941-955.
- Ripley, J. S., Worthington, E. L., Jr., & Berry, J. W. (2001). The effects of religiosity on preferences and expectations for marital therapy among married Christians. *American Journal of Family Therapy*, 29(1), 39-58.
- Robinson, L. C. (1994). Religious orientation in enduring marriage: An exploratory study. *Review of Religious Research*, 35(3), 207-218.
- Robinson, L.C., & Blanton, P. W. (1993). Marital strengths in enduring marriages. *Family Relations*, 42(1), 38-45.
- Roche, P. Q. (2005). Sevginin anlamları (M. Harmancı, Çev.). A. Krich (Der.), *Aşkın anatomisi içinde* (ss. 169-175). İstanbul: Say Yayınları.
- Rogers, S. J., & DeBoer, D. D. (2001). Changes in wives' income: Effects on marital happiness, psychological well-being, and the risk of divorce. *Journal of Marriage and Family*, 63(2), 458-472.
- Rohrer, J. E., Bernard, M. E., Zhang, Y., Rasmussen, N. H., & Woroncow, H. (2008). Marital status, feeling depressed and self-rated health in rural female primary care patients. *Journal of Evaluation in Clinical Practice*, 14(2), 214-217.
- Rollins, B. C. & Feldman, H. (1970). Marital satisfaction over the family life cycle. *Journal of Marriage and the Family*, 32(1), 20-28.
- Rose, E. M., Westefeld, J. S., & Ansley, T. N. (2001). Spiritual issues in counseling: Client's beliefs and preferences. *Journal of Counseling Psychology*, 48(1), 67-71.
- Roth, P. (1988). Spiritual well-being and marital adjustment. *Journal of Psychology and Theology*, 16(2), 153-158.
- Rougemont, D. D. (2005). Çağdaş çiftin içinde bulunduğu bunalım. A. Krich (Der.), *Aşkın anatomisi içinde*, (M. Harmancı, Çev.) (ss. 79-90). İstanbul: Say Yayınları.
- Rouse, L. (2002). *Marital and sexual lifestyles in the United States: Attitudes, behaviors, and relationships in social context*. London: Routledge.
- Roux, J. P. (1989). Ortaçağ Türk kadını (G. Yılmaz, Çev.). *Erdem*, 5(13), 199-226.
- Roux, J. P. (2013). *Türklerin tarihi: Pasifik'ten Akdeniz'e 2000 yıl*. İstanbul: Kabalci Yayınevi.
- Rowland, D. T. (2003). Childlessness. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 274-278). New York: Macmillan Reference USA.
- Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*, 16(2), 172-86.

- Rusbult, C. E. (1983). A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45(1), 101-117.
- Rusbult, C. E., Martz, J. M., & Agnew, C. R. (1998). The investment model scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Personal Relationships*, 5(4), 357-391.
- Rusbult, C. E., Verette, J., Whitney, G. A., Slovik, L. F., & Lipkus, I. (1991) Accommodation processes in close relationships: Theory and preliminary empirical evidence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(1), 53-78.
- Rusbult, C. E., & Zembrodt, I. M. (1983). Responses to dissatisfaction in romantic involvements: A multidimensional scaling analysis. *Journal of Experimental Social Psychology*, 19(3), 274-293.
- Rusbult, C. E., Zembrodt, I. M., & Gunn, L. K. (1982). Exit, voice, loyalty, and neglect: Responses to dissatisfaction in romantic involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 43(6), 1230-1242.
- Russell, B. (1996). *Neden Hıristiyan değilim?* İstanbul: İlke Kitap.
- Russell, B. (1999). *Evlilik ve Ahlâk* (E. Gürol, Çev.). İstanbul: Cem Yayınevi.
- Russell, C. S. (1974). Transition to parenthood: Problems and gratifications. *Journal of Marriage and Family*, 36(2), 294-302.
- Ryder, R. (1973). Longitudinal data relating marital satisfaction and having a child. *Journal of Marriage and the Family*, 35(4), 604-606.
- Sabatelli, R. M. (1984). The marital comparison level index: A measure for assessing outcomes relative to expectations. *Journal of Marriage and Family*, 46(3), 651-662.
- Sabatelli, R. M. (1988). Measurement issues in marital research: A review and critique of contemporary survey instruments. *Journal of Marriage and Family*, 50(4), 891-915.
- Sabatelli, R. M. (2003). Social exchange theory. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 4, pp. 1532-1535). New York: Macmillan Reference USA.
- Safa, M. (2015). *Hız. Peygamber döneminde Medine'nin sosyal yapısı*. Ankara: Araştırma Yayınları.
- Samancı, A. Y. ve Ekici, G. (1998). Aile terapisi. *Düşünen Adam*, 11(3), 45-51.
- Sanchez, L., & Hall, C. S. (1999). Traditional values and democratic impulses: The gender division of labor in contemporary Spain. *Journal of Comparative Family Studies*, 30(4), 659-685.
- Sandomirsky, S., & Wilson, J. (1990). Processes of disaffiliation: Religious mobility among men and women. *Social Forces*, 68(4), 1211-1229.
- Saran, N. (1993). *Antropoloji*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Sardoğan, M. E. ve Karahan, T. F. (2005). Evli bireylere yönelik bir insan ilişkile-

- ri beceri programının evli bireylerin evlilik uyum düzeylerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(2), 89-102.
- Sarı, T. (2012). *Evlü bireylerin ebeveyn algıları, otomatik düşünceleri ve bağlanma stillerinin evlilik doyumu ile ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Savaş, R. (2017). *İslâm'ın ilk asrında kadın*. İstanbul: Siyer Yayınları.
- Sayar, K. (2008). *Sufi psikolojisi: Bilgelikğin ruhu, ruhun bilgeligi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Sayın, Ö. (1990). *Aile sosyolojisi: Ailenin toplumdaki yeri*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Scanzoni, J., & Arnett, C. (1987). Enlarging the understanding of marital commitment via religious devoutness, gender role preferences, and locus of marital control. *Journal of Family Issues*, 8(1), 136-156.
- Scheepers, P., Te Grotenhuis, M., & Van Der Slik, F. (2002). Education, religiosity and moral attitudes: Explaining cross-national effect differences. *Sociology of Religion*, 63(2), 157-176.
- Schoenborn, C. A. (2004). Marital status and health: United States, 1999-2002. *Advance Data*, 351, 1-32.
- Schopenhauer, A. (2005). *Aşkın metafiziği* (V. Atayman, Çev.). İstanbul: Bordo Siyah.
- Schramm, D. G., Marshall, J. P., Harris, V. W., & Lee, T. R. (2012). Religiosity, homogamy, and marital adjustment: An examination of newlyweds in first marriages and remarriages. *Journal of Family Issues*, 33(2), 246-268.
- Schul, Y., & Vinokur, A. D. (2000). Projection in person perception among spouses as a function of the similarity in their shared experiences. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(8), 987-1001.
- Schumm, W. R. (1985). Beyond relationship characteristics of strong families: Constructing a model of family strengths. *Family Perspective*, 19(2), 1-9.
- Schumm, W. R. (1990). Intimacy and family values. In J. Touliatos, B. F. Permuter, & M. A. Straus (Eds.), *Handbook of family measurement techniques* (pp. 164-179). Newbury Park: Sage.
- Schumm, W. R., Bollman, S. R., & Jurich, A. P. (1982). Marital conventionalization argument: Implication for study of religiosity and marital satisfaction. *Journal of Psychology and Theology*, 10(3), 236-241.
- Schumm, W. R., Obiorah, F. C., & Silliman, B. (1989). Marital quality as a function of conservative religious identification in a sample of Protestant and Catholic wives from the midwest. *Psychological Reports*, 64(1), 124-126.
- Schumm, W. R., Paff-Bergen, L. A., Hatch, R. C., Obiorah, F. C., Copeland, J. M., Meens, L. D., & Bugaighis, M. A. (1986). Concurrent and discriminant validity of the Kansas Marital Satisfaction Scale. *Journal of Marriage and the Fa-*

- mily, 48(2), 381-387.
- Schütz, A. (1999). It was your fault! Self-serving biases in autobiographical accounts of conflicts in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 16(2), 193-208.
- Scott, J. (1998). Changing attitudes to sexual morality: A cross-national comparison. *Sociology*, 32(4), 815-845.
- Sears, D. O., Freedman, J. L., Peplau, L. A. (1985). *Social Psychology* (5th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Segraves, R. T. (1982). *Marital therapy: A combined psychodynamic-behavioral approach*. New York: Plenum Press.
- Segrin, C., Taylor, M. E., & Altman, J. (2005). Social cognitive mediators and relational outcomes associated with parental divorce. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(3), 361-367.
- Selçuk, H. (2014). *Türk tarihinde kadın ve savaş*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Seltzer, J. A. (2000). Families formed outside of marriage. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 1247-1268.
- Senecal, C., Vallerand, R. J., & Guay, F. (2001). Antecedents and outcomes of work-family conflict: Toward a motivational model. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27(2), 176-86.
- Serlin, I. (2005). Religious and spiritual issues in couple therapy. In M. Harway (Ed.), *Handbook of couples therapy* (pp. 352-369). New Jersey: John Wiley.
- Sevim, A. (2005). *Feminizm*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Seyidoğlu, B. (1992). Türk mitolojisi ve efsanelerinde aile. *Sosyo-kültürel değişim sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 571-581). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.
- Sezal, İ. (1997). *Aile nedir?* Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Shapiro, A. F., Gottman, J. M., Carrère, S. (2000). The baby and the marriage: Identifying factors that buffer against decline in marital satisfaction after the first baby arrives. *Journal of Family Psychology*, 14(1), 59-70.
- Shehan, C. L., Bock, E. W., & Lee, G. R. (1990). Religious heterogamy, religiosity and marital happiness: The case of Catholics. *Journal of Marriage and the Family*, 52(1), 73-79.
- Sherkat, D. E. (1991). Leaving the faith: Testing theories of religious switching using survival models. *Social Science Research*, 20(2), 171-187
- Sherkat, D. E. (2004). Religious intermarriage in the United States: Trends, patterns, and predictors. *Social Science Research*, 33(4), 606-625.
- Sherkat, D. E., & Ellison, C. G. (1999). Recent developments and current controversies in the sociology of religion. *Annual Review of Sociology*, 25(1), 363-94.
- Sholevar, G. P. (Ed.). (1981). *The handbook of marriage and marital therapy*. Berlin:

Springer-Verlag.

- Shrum, W. (1980). Religion and marital instability: Change in the 1970's. *Review of Religious Research*, 21(2), 135-147.
- Silliman, B. (2003). Marriage preparation. In J. J. Ponzetti (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1102-1107). New York: Macmillan Reference USA.
- Simon, R. W. (2002). Revisiting the relationship among gender, marital status, and mental health. *American Journal of Sociology*, 107(4), 1065-1096.
- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5), 971-980.
- Simpson, J. A., Campbell, B., & Berscheid, E. (1986). The association between romantic love and marriage: Kephart (1967) twice revisited. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 12(3), 363-372.
- Simpson, J. A., & Gangestad, S. W. (1992). Sociosexuality and romantic partner choice. *Journal of Personality*, 60(1), 31-51.
- Simpson, J. A., Wilson, C. L., & Winterheld, H. A. (2004). Sociosexuality and romantic relationships. In J. H. Harvey, A. Wenzel & S. Sprecher, *The handbook of sexuality in close relationships* (pp. 87-112). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Skinner, D., Bailey, D. B., Correa, V., & Rodriguez, P. (1999). Narrating self and disability: Latino mothers' construction of identities vis-à-vis their child with special needs. *Exceptional Children*, 65(4), 481-495.
- Skinner, K. B., Bahr, S. J., Crane, D. R., & Call, V. R. A. (2002). Cohabitation, marriage, and remarriage: A comparison of relationship quality over time. *Journal of Family Issues*, 23(1), 74-90.
- Skolnick, A. (2003). Nuclear families. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1181-1182). New York: Macmillan Reference USA.
- Smith, E. R., Byrne, D., Beeker, M. A., & Przybyla, D. P. J. (1993). Sexual attitudes of males and females as predictors of interpersonal attraction and marital compatibility. *Journal of Applied Social Psychology*, 23(13), 1011-1034.
- Smith, E. R., & Mackie D. M. (2000). *Social Psychology*. Philadelphia: Psychology Press.
- Smith, H. L., Gager, C. T., & Morgan, S. P. (1998). Identifying underlying dimensions in spouses' evaluations of fairness in the division of household labor. *Social Science Research*, 27(3), 305-327.
- Smock, P. J. (2000). Cohabitation in the United States: An appraisal of research themes, findings, and implications. *Annual Review of Sociology*, 26, 1-20.
- Snow, T. S., & Compton, W. C. (1996). Marital satisfaction and communication in fundamentalist protestant marriages. *Psychological Reports*, 78(3), 979-985.
- Snyder, D. K. (1979). Multidimensional assessment of marital satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*, 41(4), 813-823.

- Snyder, M., Tanke, E. D., & Berscheid, E. (1977). Social perception and interpersonal behavior: On the self-fulfilling nature of social stereotypes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 35(9), 656-666.
- Sokolsky, D. M., & Hendrick, S. S. (1999). Fostering marital satisfaction. *Family Therapy*, 26(1), 39-49.
- Sousa, L. A. (1995). Interfaith marriage and the individual and family life cycle. *Family Therapy*, 22(2), 97-104.
- Soyer, A. (2006). *An exploration of masculinity, femininity, sexual fantasy and masturbation as predictors of marital satisfaction*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Soysaldı, H. M. (1997). Nisâ Suresi 24. âyeti ışığında mut'a nikahı. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2, 165-184.
- Spanier, G. B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 38(1), 15-28.
- Spanier, G. B., & Cole, C. L. (1976). Toward clarification and investigation of marital adjustment. *International Journal of Sociology of the Family*, 6(1), 121-146.
- Spanier, G. B., & Lewis, R. A. (1980). Marital quality: A review of the seventies. *Journal of Marriage and the Family*, 42(4), 825-839.
- Spilka, B., Hood, R. W., Hunsberger, B., & Gorsuch, R. L. (2003). *The psychology of religion: An empirical approach* (2nd ed.). New York: Guilford.
- Spilka, B., Zwartjes, W. J., & Zwartjes, G. M. (1991). The role of religion in coping with childhood cancer. *Pastoral Psychology* 39(5), 295-304.
- Spranger, E. (2001). *İnsan tipleri: Bir kişilik psikolojisi* (A. Aydoğan, Çev.). İstanbul: İz Yayıncılık.
- Sprecher, S., Sullivan, Q., & Hatfield, E. (1994). Mate selection preferences: Gender differences examined in a national sample. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66(6), 1074-1080.
- Stacey, J. (1990). *Brave new families: Stories of Domestic Upheaval in Late-Twentieth-Century America*. New York: Basic Books.
- Stafford, L., David, P., & McPherson, S. (2014). Sanctity of marriage and marital quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 31(1), 54-70.
- Stander, V., Piercy, F. P., Mackinnon, D., & Helmeke, K. (1994). Spirituality, religion and family therapy: Competing or complementary worlds? *American Journal of Family Therapy*, 22(1), 27-41.
- Stanley, S. M., & Markman, H. J. (1992). Assessing commitment in personal relationships. *Journal of Marriage and Family*, 54(3), 595-608.
- Stark, R. (1971). Psychopathology and religious commitment. *Review of Religious Research*, 12(3), 165-176.
- Stark, R. (2002). Toprağın bol olsun sekülerleşme. A. Köse (Der.), *Sekülerizm sorgulanıyor* içinde (ss. 33-74). İstanbul: Ufuk Kitapları.

- Stark, R., & Finke, R. (2000). *Acts of faith: Explaining the human side of religion*. Berkeley: University of California Press.
- Stark, R., & Glock, C. Y. (1974). *American piety: The nature of religious commitment*. London: University of California Press.
- Stausberg, M., & Gardiner, M. Q. (2016). Definition. In M. Stausberg & S. Engler (Eds.), *The Oxford handbook of the study of religion* (pp. 9-32). Oxford: Oxford University Press.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93(2), 119-135.
- Stevens, D., Kiger, G., & Riley, P. J. (2001). Working hard and hardly working: Domestic labor and marital satisfaction among dual earner couples. *Journal of Marriage and Family*, 63(2), 514-526.
- Straus, M. A. (1979). Measuring intrafamily conflict and violence: The conflict tactics (CT). *Journal of Marriage and the Family*, 41(1), 75-88.
- Strong, B., DeVault, C., & Cohen, T. F. (2011). *The marriage and family experience: Intimate relationships in a changing society*. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Stutzer, A., & Frey, B. S. (2006). Does marriage make people happy, or do happy people get married? *The Journal of Socio-Economics* 35(2), 326-347.
- Suitor, J. J. (1991). Marital quality and satisfaction with the division of household labor across the family life cycle. *Journal of Marriage and the Family*. 53(1), 221-230.
- Sullivan, K. T. (2001). Understanding the relationship between religiosity and marriage: An investigation of the immediate and longitudinal effects of religiosity on newlywed couples. *Journal of Family Psychology*, 15(4), 610-626.
- Süleymanov, A. (2009). Çağdaş Türk toplumlarında aile ve evlilik ilişkileri. *Aile ve Toplum*, 5(17), 7-17.
- Sümer, N. (2007). *Kitab-ı Mukaddes'te cinsel motifler*. Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Svarer, M. (2004). Is your love in vain? Another look at premarital cohabitation and divorce. *The Journal of Human Resources*, 39(2), 523-535.
- Swatos, W. H., & Christiano, K. J. (2002). Sekülerleşme teorisi: Bir kavramın serüveni. A. Köse (Der.), *Sekülerizm sorgulanıyor* içinde (ss. 95-121). İstanbul: Ufuk Kitapları.
- Şahin, F. T. ve Özbey, S. (2007). Aile eğitim programlarına niçin gereksinim duyulmuştur? Eğitim programları neden önemlidir? *Aile ve Toplum*, 3(12), 7-12.
- Şefkatli Tuksal, H. (2000). *Kadın karşıtı söylemin İslam geleneğindeki izdüşümleri*. Ankara: Kitabiyat Yayınları.
- Şeker, C. (2015). Yahudilikte evlilik ve cinsellik anlayışı. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Tetkikleri Dergisi*, 44(2), 247-271.

- Şemseddin Sami. (1996). *Kadınlar* (İ. Doğan, Der.). Ankara: Gündoğan Yayınları.
- Şendil G. ve Kızıldağ, Ö. (2003). Çocuk ve ergenlerde ebeveyn evlilik çatışması algısı. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 10(2), 58-66.
- Şendil, G. ve Korkut, Y. (2008). Evli çiftlerdeki çift uyumu ve evlilik çatışmasının demografik özellikler açısından incelenmesi. *Psikoloji Çalışmaları*, 28, 15-34.
- Şener, A. (2002). *Ailede eşler arası uyuma etki eden faktörlerin araştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şener, A. ve Terzioğlu, R. G. (2002). *Ailede eşler arası uyuma etki eden faktörlerin araştırılması*. Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Şener, A. ve Terzioğlu, G. (2008). Bazı sosyo-ekonomik ve demografik değişkenler ile iletişimin eşler arası uyuma etkisinin araştırılması. *Aile ve Toplum*, 13(4), 7-20.
- Şentürk, Ü. (2008). Aile kurumuna yönelik güncel riskler. *Aile ve Toplum*, 4(14), 7-31.
- Şirin, H. D. ve Deniz, M. E. (2016). The effect of the family training program on married women's couple-burnout levels. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 16(5), 1563-1585.
- Tallman, I., Gray, L. N., Kullberg, V., & Henderson, D. (1999). The intergenerational transmission of marital conflict: Testing a process model. *Social Psychology Quarterly*, 62(3), 219-239.
- Tanfer, K. (1987). Patterns of premarital cohabitation among never-married women in the United States. *Journal of Marriage and the Family*, 49(3), 483-497.
- Taplamacıoğlu, M. (1962). Yaşlara göre dinî yaşayışın şiddet ve kesafeti üzerine bir anket denemesi. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10, 141-151.
- Tarakeshwar, N., & Pargament, K. I. (2001). Use of religious coping in families of children with autism. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 16(4), 247-260.
- Tarhan, N. (2009). *Evlilik psikolojisi: Öncesi ve sonrasıyla evlilik*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Tarhan, N. (2012). *Mesnevi terapi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Tarhan, N. (2013). *Yunus terapi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Taş, K. (2006). Dindarlığın kriterleri üzerine tipolojik bir araştırma. Ü. Günay & C. Çelik (Ed.), *Dindarlığın sosyo-psikolojisi içinde* (ss. 175-206). Adana: Karahan Kitabevi.
- Taşdemir, N. ve Sakallı-Uğurlu, N. (2010). The relationships between ambivalent sexism and religiosity among Turkish university students. *Sex Roles*, 62(7-8), 420-426.
- Taşköprizâde. (çev. 2014). *Şerhul-ahlâki'l-adudiyye* (M. Arıcı, Çev.). İstanbul: Türki-

ye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.

- Taylor, S. E., Peplau, L. A., & Sears, D. O. (2007). *Sosyal Psikoloji* (A. Dönmez, Çev.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Teachman, J. D. (1982). Methodological issues in the analysis of family formation and dissolution. *Journal of Marriage and the Family*, 44(4), 1037-1053.
- Teachman, J. D. (2003). Premarital sex, premarital cohabitation, and the risk of subsequent marital dissolution among women. *Journal of Marriage and Family*, 65(2), 444-455.
- Teachman, J. D., & Polonko, K. A. (1990). Cohabitation and marital stability in the United States. *Social Forces*, 69(1), 207-220.
- Teachman, J. D., Tedrow, L. M., & Crowder, K. D. (2000). The changing demography of America's families. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4), 1234-1246.
- Teachman, J. D., Thomas, J., & Paasch, K. (1991). Legal status and the stability of coresidential unions. *Demography*, 28(4), 571-586.
- Tekin, A. (2003). *Kur'an'ın anlaşılmasına doğru: Tefsiri meal*. İstanbul: Kelam Yayınları.
- Tekin, M. (2011). Dinlerin perspektifinden aile kurumu. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi içinde* (s. 235-262). İstanbul: Açılımkitap.
- Temel, E. D. (2013). *Mediating role of marital satisfaction in the types of infidelity-forgiveness, trait positive affect-forgiveness and coping-forgiveness relationships in married men and women*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Terman, L. M., & Bottenwieser, P. (1935a). Personality factors in marital compatibility: I. *Journal of Social Psychology*, 6(2), 143-71.
- Terman, L. M., & Bottenwieser, P. (1935b). Personality factors in marital compatibility: II. *Journal of Social Psychology*, 6(3), 267-89.
- Terzi, Ş. (2012). Yaşam boyu gelişim. H. Bacanlı & Ş. Terzi (Ed.), *Yetişkinlik ve yaşlılık gelişim ve psikolojisi içinde* (ss. 19-48). İstanbul: Açılımkitap.
- Tezcan, M. (1997). *Kültürel antropoloji*. Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı.
- Tezer, E. (1986). Evli eşler arasındaki çatışma davranışları: Algılama ve doyum. *Yayınlanmamış doktora tezi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tezer, E. (1996). Evlilik ilişkisinden sağlanan doyum: Evlilik yaşamı ölçeği. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(7), 1-7.
- The United Nations Statistics Division (2015). Divorces and crude divorce rates by urban/rural residence: 2011-2015. <https://unstats.un.org/unsd/demographic/products/dyb/dyb2015/Table25.pdf> Erişim Tarihi: 31.03.2016.
- Thibaut, J. W., & Kelley, H. H. (1959). *The social psychology of groups*. New York: Wiley.

- Thomas, D. L., & Cornwall, M. (1990). Religion and family in the 1980s: Discovery and development. *Journal of Marriage and Family*, 52(4), 983-992.
- Thomson, E., & Colella, U. (1992). Cohabitation and marital stability: Quality or commitment? *Journal of Marriage and Family*, 54(2), 259-267.
- Thornton, A. (1985). Reciprocal influences of family and religion in a changing world. *Journal of Marriage and the Family*, 47(2), 381-394.
- Thornton, A., Axinn, W. G., & Hill, D. H. (1992). Reciprocal effects of religiosity, cohabitation, and marriage. *American Journal of Sociology*, 98(3), 628-651.
- Thornton, A., & Camburn, D. (1989). Religious participation and adolescent sexual behavior and attitudes. *Journal of Marriage and Family*, 51(3), 641-653.
- Thornton, A., & Young-DeMarco, L. (2001). Four decades of trends in attitudes toward family issues in the United States: The 1960s through the 1990s. *Journal of Marriage and the Family*, 63(4), 1009-1037.
- Thornton, B. (1977). Toward a linear prediction of marital happiness. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 3(4), 674-676.
- Timur, S. (1972). *Türkiye'de aile yapısı*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Toker, İ. (2008). Dindar kadınların güçlenme imkânları: Eşler arası ilişkiler örneği. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17, 1-15.
- Topçuoğlu, A. A. (2010). Yahudilik-Hıristiyanlık ve İslâm Hukukuna göre nikâh akdine etkisi bakımından din farklılığı. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 10(2), 79-120.
- Töre, E. (1992). Türk ailesindeki değişimin tiyatromuza yansımaları. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi içinde* (C. II, ss. 677-700). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Treas, J., & Giesen, D. (2000). Sexual infidelity among married and cohabitating Americans. *Journal of Marriage and the Family*, 62(1), 48-60.
- Tremblay, J., Sabourin, S., Lessard, J. M., & Normandin, L. (2002). The predictive value of self-other differentiation and religious coping strategies in the study of marital satisfaction. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 34(1), 19-27.
- Trinitapoli, J., & Regnerus, M. D. (2006). Religion and HIV risk behaviors among married men: Initial results from a study in rural Sub-Saharan Africa. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 45(4), 505-528.
- Trost, J. E. (1985). Abandon adjustment. *Journal of Marriage and the Family*, 47(4), 1072-1073.
- Tucker, P., & Aron, A. (1993). Passionate love and marital satisfaction at key transition points in the family life cycle. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 12(2), 135-147.
- Turan, S. (2012). Yahudilik ve cinsel kimlik problemi. A. Ünal, H. Karataş, Y. Merdal & D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik içinde* (ss. 695-716). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.

- Tutarel-Kışlak, Ş. (1999a). Evlilikte uyum ölçeğinin (EUÖ) güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *3P Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji Dergisi*, 7(1), 50-57.
- Tutarel-Kışlak, Ş. (1999b). İlişkilerde yüklenme ölçeğinin (İYÖ) güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *3P Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji Dergisi*, 7(3), 193-199.
- Tutarel-Kışlak, Ş. (2002). İlişkilerde mutluluk ölçeği (İMÖ): Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Kriz Dergisi*, 10(1), 37-43.
- Tutarel-Kışlak, Ş. ve Çavuşoğlu, S. (2006). Evlilik uyumu, bağlanma biçimleri, yüklemeler ve benlik saygısı arasındaki ilişkiler. *Aile ve Toplum*, 3(9), 61-67.
- Tüfekçi-Hoşgör, E. (2013). *Eveli çiftlerin öfke ifade tarzları ile evlilik uyumunun incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Türkdoğan, O. (1991). Aile sosyolojisi modeli. *Türk Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 24-36), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Türkdoğan, O. (1992). Türk ailesinin genel yapısı. *Sosyo-kültürel değişme sürecinde Türk ailesi* içinde (C. I, ss. 29-66). Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2011). *Evllenme ve boşanma istatistikleri*. Ankara: Yazar.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2013, Mart). *Evllenme ve boşanma istatistikleri, 2012* (Sayı: 13469). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=13469>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2014, Mart). *Evllenme ve boşanma istatistikleri, 2013* (Sayı: 16051). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16051>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2015, Nisan). *Evllenme ve boşanma istatistikleri, 2014* (Sayı: 18628). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18628>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2016, Mart). *Evllenme ve boşanma istatistikleri, 2015* (Sayı: 21515). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21515>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2017, Mart). *Evllenme ve boşanma istatistikleri, 2016* (Sayı: 24642). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24642>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Twenge, M. J., Campbell, K. W., & Foster, A. C. (2003). Parenthood and marital satisfaction: A meta analytic review. *Journal of Marriage and Family*, 65(3), 574-583.
- U. S. Bureau of the Census (2004, September). *Estimated median age at first marriage, by sex: 1890 to present*. <https://www.census.gov/population/socdemo/hh-fam/tabMS-2.pdf>. Erişim tarihi: 09.08.2017.
- Uğurlu, O. (2003). *Eveli çiftlerde cinsiyet ayrımına ilişkin tutumlar, çatışma yönetimi biçimleri ve evlilik uyumu arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi,

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Ulaş, S. (1992). İslâm'da çok kadınla evlilik. *İslâmî Araştırmalar*, 6(1), 52-63.
- Uluçol, F. M. (2014). *Bağlanma örüntüleri, eşe yönelik kişilerarası şemalar ve evlilik sorunlarıyla başa çıkabilme düzeyleri arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Umberson, D. (1992). Gender, marital status and the social control of health behavior. *Social Science & Medicine*, 34(8), 907-917.
- Uşaklı, N. (2010). *Evlü bireylerin evliliğe uyumda karşılaştığı sorunlar ve eğitim ihtiyaçları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Utne, M. K., Hatfield, E., Traupmann, J., & Greenberger, D. (1984). Equity, marital satisfaction, and stability. *Journal of Social and Personal Relationships*, 1(3), 323-332.
- Ünal, A. (1998). *Yahudilik'te, Hıristiyanlık'ta ve İslâm'da evlilik*. Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı.
- Ünal, A. (2012). Yahudilikte evlilik anlayışları ve evlilik törenleri. A. Ünal, H. Karataş, Y. Meral, D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik içinde* (ss. 673-693). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.
- Ürkmöz, E. (2005). *Dini inanç, tutum ve davranışların eşler arası iletişime etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Vaaler, M. L., Ellison, C. G., & Powers, D. A. (2009). Religious influences on the risk of marital dissolution. *Journal of Marriage and Family*, 71(4), 917-934.
- Van Buren, D. J., & Williamson, D. A. (1988). Marital relationships and conflict resolution skills of bulimics. *International Journal of Eating Disorders*, 7(6), 735-741.
- Van Yperen, N. W., & Buunk, B. P. (1990). A longitudinal study of equity and satisfaction in intimate relationships. *European Journal of Social Psychology*, 20(4), 287-309.
- Vaughn, M. J., & Baier, M. E. M. (1999). Reliability and validity of the relationship assessment scale. *The American Journal of Family Therapy*, 27(2), 137-147.
- Verbrugge, L. M. (1979). Marital status and health. *Journal of Marriage and the Family*, 41(2), 267-285.
- Verner, E., Coleman, M., Ganong, L. H., & Cooper, H. (1989). Marital satisfaction in remarriage: A meta-analysis. *Journal of Marriage and the Family*, 51(3), 713-725.
- Vuchinich, S. (1987). Starting and stopping spontaneous family conflicts. *Journal of Marriage and the Family*, 49(3), 591-601.
- Vuchinich, S. (2003). Conflict. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 360-364). New York: Macmillan Reference USA.

- Waite, L. J., & Joyner, K. (2001). Emotional satisfaction and physical pleasure in sexual unions: Time horizon, sexual behavior and sexual exclusivity. *Journal of Marriage and the Family*, 63(1), 247-264.
- Waite, L. J., & Lehrer, E. L. (2003). The benefits from marriage and religion in the United States: A comparative analysis. *Population and Development Review*, 29(2), 255-275.
- Waite, L. J., & Lewin, A. C. (2010). Religious intermarriage and conversion in the United States: Patterns and changes overtime. In C. G. Ellison & R. A. Hummer (Eds.), *Religion, families, and health: Population-based research* (pp. 148-163). New Brunswick: Rutgers University Press.
- Waldron, H., & Routh, D. K. (1981). The effect of the first child on the marital relationship. *Journal of Marriage and the Family*, 43(4), 785-788.
- Wallace, P. M., & Gotlib, I. H. (1995). Marital adjustment during the transition to parenthood: Stability and predictors of change. *Journal of Marriage and Family*, 52(1), 21-29.
- Wallin, P. (1957). Religiosity, sexual gratification, and marital satisfaction. *American Sociological Review*, 22(3), 300-305.
- Wallin, P., & Clark, A. L. (1964). Religiosity, sexual gratification, and marital satisfaction in the middle years of marriage. *Social Forces*, 42(3), 303-309.
- Walls, G. B. (1980). Values and psychotherapy: A comment on "Psychotherapy and Religious Values". *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 48(5), 640-664.
- Walsh, F. (2009a). Religion, spirituality, and the family: Multifaith perspectives. In F. Walsh (Ed.), *Spiritual resources in family therapy* (pp. 3-30). New York: Guilford Press.
- Walsh, F. (2009b). Integrating spirituality in family therapy: Wellsprings for health, healing, and resilience. In F. Walsh (Ed.), *Spiritual resources in family therapy* (pp. 31-61). New York: Guilford Press.
- Walster, E., Berscheid, E., & Walster, G. W. (1973). New directions in equity research. *Journal of Personality and Social Psychology*, 25(2), 151-176.
- Waltz, M., Badura, B., Pfaff, H., & Schott, T. (1988). Marriage and the psychological consequences of a heart attack: A longitudinal study of adaptation to chronic illness after 3 years. *Social Science & Medicine*, 27(2), 149-158.
- Watson, R. E. L. (1983). Premarital cohabitation vs. traditional courtship: Their effects on subsequent marital adjustment. *Family Relations*, 32(1), 139-147.
- Weaver, A. J., Samford, J. A., Morgan, V. J., Larson, D. B., Koenig, H. G., & Flannelly, K. J. (2002). A systematic review of research on religion in six primary marriage and family journals: 1995-1999. *The American Journal of Family Therapy*, 30(4), 293-309.
- Weiss, Y., & Willis, R. J. (1997). Match quality, new information, and marital dissolution. *Journal of Labor Economics*, 15(1), 293-329.

- White, J. M. (2003a). Marital quality. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1070-1078). New York: Macmillan Reference USA.
- White, J. M. (2003b). Marriage. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 3, pp. 1094-1098). New York: Macmillan Reference USA.
- White, L. K. (1990). Determinants of divorce: A review of research in the eighties. *Journal of Marriage and the Family*, 52(4), 904-912.
- White, L. K., & Booth, A. (1985a). The quality and stability of remarriages: The role of stepchildren. *American Sociological Review*, 50(5), 689-698.
- White, L. K., & Booth, A. (1985b). Transition to parenthood and marital quality. *Journal of Family Issues*, 6(4), 435-450.
- White, L. K., & Booth, A. (1991). Divorce over the life course: The role of marital happiness. *Journal of Family Issues*, 12(1), 5-21.
- White, L. K., Booth, A., & Edwards, J. N. (1986). Children and marital happiness: Why the negative correlation? *Journal of Family Issues*, 7(2), 131-147.
- Wilcox, W. B. (1998). Conservative Protestant childrearing: Authoritarian or authoritative? *American Sociological Review*, 63(6), 796-809.
- Wilcox, W. B., & Wolfinger, N. H. (2008). Living and loving "decent": Religion and relationship quality among urban parents. *Social Science Research*, 37(3), 828-843.
- Willaime, J. P. (1995). *Sociologie des religions*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Williams, A. W., Ware, J. E., & Donald, C. A. (1981). A model of mental health life events and social supports applicable to general population. *Journal of Health and Social Behaviour*, 22(4), 324-336.
- Willits, F. K., & Crider, D. M. (1988). Religion and well-being: Men and women in the middle years. *Review of Religious Research*, 29(3), 281-294.
- Wills, T. A., Weiss, R. L., & Patterson, G. R. (1974). A behavioral analysis of the determinants of marital satisfaction. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 42(6), 802-811.
- Wilson, J., & Musick, M. (1996). Religion and marital dependency. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 35(1), 30-41.
- Wilson, M. R., & Filsinger, E. E. (1986). Religiosity and marital adjustment: Multi-dimensional interrelationships. *Journal of Marriage and the Family*, 48(1), 147-151.
- Wineberg, H. (1994). Marital reconciliation in the United States: Which couples are successful? *Journal of Marriage and Family*, 56(1), 80-88.
- Winters, A. M. (2003). Equity. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 2, pp. 516-523). New York: Macmillan Reference USA.

- Wittberg, P. (1999). Families and religions. In M. B. Sussman, S. K. Steinmetz, & G. W. Peterson (Eds.), *Handbook of marriage and the family* (pp. 503-523). New York: Plenum Press.
- Witter, R. A., Stock, W. A., Okun, M. A., & Haring, M. J. (1985). Religion and subjective well-being in adulthood: A quantitative synthesis. *Review of Religious Research, 26*(4), 332-342.
- Wolf, C. T., & Stevens, P. (2001). Integrating religion and spirituality in marriage and family counseling. *Counseling and Values, 46*(1), 66-75.
- Wolfinger, N. (1999). Trends in the intergenerational transmission of divorce. *Demography, 36*(3), 415-420.
- Wolfinger, N. H., & Wilcox, W. B. (2008). Happily ever after? Religion, marital status, gender, and relationship quality in urban families. *Social Forces, 86*(3), 1311-1337.
- Wolman, B. B. (1983). Marriage and parenthood. In B. B. Wolman & G. Stricker (Eds.), *Handbook of family and marital therapy* (pp. 3-33). New York: Plenum Press.
- Wolman, B. B., & Stricker, B. (Eds.). (1983). *Handbook of family and marital therapy*. New York: Plenum Press.
- Woods, L. N., & Emery, R. E. (2002). The cohabitation effects on divorce: Causation or selection? *Journal of Divorce and Remarriage, 37*(3-4), 101-119.
- Worthington, E. L., Jr. (2006). *Forgiveness and reconciliation: Theory and application*. New York: Routledge.
- Worthington, E. L., Hook, J. N., Wade, N. G., Miller, A. J., & Sharp, C. B. (2008). The effects of a therapist's religion on the marriage therapist and marriage counseling. In J. D. Onera (Ed.), *The role of religion in marriage and family counseling* (pp. 17-34). New York: Routledge.
- Wu, Z., & Balakrishnan, T. R. (1992). Attitudes towards cohabitation and marriage in Canada. *Journal of Comparative Family Studies, 23*(1), 1-12.
- Wu, Z., & Schimmele, C. M. (2003). Cohabitation. In J. J. Ponzetti, Jr. (Ed.), *International encyclopedia of marriage and family* (V. 1, pp. 315-323). New York: Macmillan Reference USA.
- Yalom, I. D. (2010). *Din ve psikiyatri* (E. Ađanođlu, ev.). İstanbul: Turkuvaz Kitap.
- Yamaguchi, K., & Kandel, D. (1985). Dynamic relationships between premarital cohabitation and illicit drug use: An event-history analysis of role selection and role socialization. *American Sociological Review, 50*(4), 530-546.
- Yaparel, R. (1987). Dinin tarifi mümkün mü? *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 4*, 403-417.
- Yapıcı, A. (2002). Dinî yaşayışın farklı görüntüleri ve dogmatik dindarlık. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 6*(1), 66-115.
- Yapıcı, A. (2006). Yeni bir dindarlık ölçęđi ve üniversiteli gençlerin dinin etkisini

- hissetme düzeyi. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 6(1), 65-115.
- Yapıcı, A. (2007). *Ruh sağlığı ve din: Psiko-sosyal uyum ve dindarlık*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Yapıcı, A. (2009). Modernleşme-sekülerleşme sürecinde Türk gençliğinin anlam dünyasında dinin yeri: Çukurova Üniversitesi örneği. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 9(2), 1-37.
- Yapıcı, A. (2012a). Modernleşme-sekülerleşme sürecinde Türk gençliğinde dinî hayat: Meta-analitik bir değerlendirme. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12(2), 1-40.
- Yapıcı, A. (2012b). Toplumsal cinsiyet bağlamında din ve kadın. *Din ve toplumsal boyutlarıyla cinsiyet I* içinde (ss. 221-234). İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Yapıcı, A. (2012c). Türk toplumunda cinsiyete göre dindarlık farklılaşması: Bir meta-analiz denemesi. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2), 1-34.
- Yapıcı, A. (2013). *Kimlik, bilinç ve toplumsal cinsiyet bağlamında din ve kadın*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Yapıcı, A. (2018). Eşlerin dinsel algı ve yaşayışına göre evlilikte dindarlık ve maneviyat huzur mu, kusur mu? *Turkish Studies*, 13(2), 79-106.
- Yasdıman, H. Ş. (2001a). Pavlus'un evlilik hakkındaki görüşü. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8, 77-91.
- Yasdıman, H. Ş. (2001b). Yahudi dininde ailenin yeri. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 13-14, 241-266.
- Yasdıman, H. Ş. (2002a). Yahudi kutsal metinlerinde kadın karşıtı söylemler. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 15, 97-121.
- Yasdıman, H. Ş. (2002b). Yahudilikte kadınlarla ilgili müspet söylemler bağlamında bazı tespitler. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 15, 123-145.
- Yasdıman, H. Ş. (2005). Kadının İslâm geleneğindeki yeri ve konumuna Yahudi-Hıristiyan kültürün etkilerinden bazı örnekler. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 14(1), 59-94.
- Yasdıman, H. Ş. (2007). Yahudi-Hıristiyan kültüründeki kadın anlayışının İslâm kültüründeki izdüşümleri. *Din, Kültür ve Çağdaşlık* içinde (ss. 257-282). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Yasdıman, H. Ş. (2012). Yahudi kutsal metinlerinde kadının konumu. A. Ünal, H. Karataş, Y. Meral & D. Özbey (Ed.), *Bütün yönleriyle Yahudilik* içinde (ss. 615-630). Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları.
- Yavuz, A. F. (2002). *Kur'an'ı Kerim ve izahlı meali alisi*. Ankara: Alperen Yayınları.
- Yavuz, K. (1982). Din psikolojisinin araştırma alanları. *Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi*, 5, 87-108.
- Yavuzer, H. ve Gazioğlu, A. E. İ. (2004). Evlilik okulu projesi. Haluk Yavuzer (Ed.), *Evlilik okulu* içinde (ss. 9-19). İstanbul: Remzi Yayınları.
- Yazan, Ü. M. (1991). İslâm'da aile ve çağdaş İslâm ülkelerinde aile yapısı. *Türk*

- Aile Ansiklopedisi* içinde (C. I, ss. 62-73), Ankara: T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Yazır, E. M. H. (t.y.). *Hak dini Kur'an dili I-X*. İstanbul: Azim Dağıtım.
- Yıldırım, E. (2005). Bir modernite rüyası: Ailenin sonu mu? -Kütahya Yetiştirme Yurdu örneği. *Aile ve Toplum*, 2(8), 93-100.
- Yıldırım, E. (2011a). Aile ve evlilik türleri. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 65-81). İstanbul: Açılımkitap.
- Yıldırım, E. (2011b). Toplumsal değişme sürecinde aile. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 121-138). İstanbul: Açılımkitap.
- Yıldırım, E. ve Yıldırım, E. (2011). Aile içi ilişkiler ve iletişim. K. Canatan & E. Yıldırım (Ed.), *Aile sosyolojisi* içinde (ss. 139-152). İstanbul: Açılımkitap.
- Yıldırım, İ. (1992). *Evlü bireylerin uyum düzeylerini etkileyen bazı etmenler*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, İ. (2004). Eş destek ölçeğinin geliştirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(22), 19-26.
- Yıldız, M. (2001). Dindarlığın tanımı ve boyutları üzerine psikolojik bir çalışma. *Tabula Rasa*, 1(1), 19-42.
- Yılmaz, A. (2001). Eşler arasındaki uyum: Kuramsal yaklaşımlar ve görgül çalışmalar. *Aile ve Toplum*, 4(1), 49-58.
- Yılmaz, İ. (2010). Kadının boşanma hakkı bağlamında postmodern bir yaklaşım örneği: İftida. *İslâm Hukuku araştırmaları Dergisi*, 15, 209-240.
- Yılmaz, M. (2016). *20-45 yaş arası görücü usulü ve flört ederek evlenen kadınların evlilik uyumları ile cinsel doyumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmaz, T. ve Kalkan, M. (2010). Evlilik öncesi ilişki geliştirme programının çiftlerin ilişki doyumuna etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(3), 1893-1920.
- Yoshimoto, S. M., Ghorbani, S., Baer, J. M., Cheng, K. W., Banthia, R., Malcarne, V. L., Sadler, G. R., Ko, C. M., Greenbergs, H. L., & Varni J. W. (2006). Religious coping and problem-solving by couples faced with prostate cancer. *European Journal of Cancer Care*, 15(5), 481-488.
- Yüksel, E. (2016). *Mesaj Kuran çevirisi*. İstanbul: Ozan Yayıncılık.
- Zaidi, A. U., & Shuraydi, M. (2002). Perceptions of arranged marriages by young Pakistani Muslim women living in a Western society. *Journal of Comparative Family Studies*, 33(4), 495-514.
- Zhai, J. E., Ellison, C. G., Stokes, C. E., & Glenn, N. D. (2008). Spiritual, but not religious: The impact of parental divorce on the religious and spiritual lives of young adults in the United States. *Review of Religious Research*, 49(4), 359-374.
- Zhang, L. (2008). Religious affiliation, religiosity, and male and female fertility. *Demographic Research*, 18(8), 233-262.

- Zheng, H., & Thomas, P. A. (2013). Marital status, self-rated health, and mortality: Overestimation of health or diminishing protection of marriage. *Journal of Health and Social Behavior*, 54(19), 128-143.
- Zilfi, M. C. (2009). Geçinemiyoruz: 18. yüzyılda kadınlar ve hul. M. C. Zilfi (Ed.), *Modernleşmenin eşiğinde Osmanlı kadınları içinde* (N. Alpay, Çev.) (ss. 261-294). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Zinnbauer, B. J., & Pargament, K. I. (2013). Dindarlık ve maneviyat (S. Düzgüner, Çev.). R. F. Paloutzian & C. Park (Der.), *Din ve maneviyat psikolojisi içinde* (ss. 61-102). Ankara: Phoenix Yayınevi.